

Шкільний Співаник

ЗІБРАВ М. КУМКА

ВИДАННЯ „УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ”
ВІННІПЕГ, 1926

НЕОБХІДНЕ ДЛЯ ДІТОЧИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ.

Добрі Діти. Сценічний образ на три дії. Ціна ..	.15
Марусина ялинка, різдвяна песенка для дітей	.15
У школі, одноактівка для дітей	.10
Подруги, одноактівка для дітей	.10
Роздешвенська Ніч. Сценічна картина на 2 дії для українських дітей в Канаді і Америці	.40
Вифлеемський вертеп, сценічний образ на Різдво	.10
Вертеп, песенка для дітей підчас різдвяних свят ...	.5

КНИЖКИ І ЧИТАНКИ ДЛЯ РІДНИХ ШКІЛ.

Молодий Вік. Збірка оповідань і віршів для української молоді. Ціна	.40
Збірка оповідань для української молоді. Ціна	.40
Оба томики разом за	.75
Подорож Гулівера до Краю Великанів. — Ціна	.20
Подорож Гулівера до Краю Ліліпутів, тобто до краю маленьких людей. Ціна	.20
Короткий огляд українського письменства. — Остапа Макарушки від XI до XVIII. стол. для ужитку молодіжні	.25
Ілюстроване українське письменство в житписах. Др. М. Пачовського	.35
Оповідання для дітей	.25

БУКВАРІ І ЧИТАНКИ.

Перша книжечка. Український повістковий буквар М. Матвійчука	.40
Буквар, — вид. Пасічняка	.25
Буквар Рідна Школа	.35
Читанка II. Народна школа	.35
Книжечка II. — Матвійчука	.50
Буквар — Крушельницького	.50
Читанка II. — Крушельницького	.60
Читанка III. — Крушельницького	.75
Читанка IV. — Крушельницького	.85
Читанка V. — Крушельницького	1.15

Замовлення слати до видавництва:

UKRAINIAN VOICE

BOX 3626,

WINNIPEG, MAN.

МИХАЙЛО КУМКА

ШКІЛЬНИЙ СПІВАНИК

У ТРОХ ЧАСТЯХ

З ДОДАТКОМ

РУХАНКОВІ ВПРАВИ

НАКЛАДОМ „УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ”
ВІННІПЕГ, МАНІТОВА.
1936

PRINTED IN CANADA

**Printed by the Ukrainian Publishing Company, Limited.
210—214 Dufferin Ave., Winnipeg, Canada.**

ВСТУПНЕ СЛОВО.

Через шість літ, від 1920 до 1926 р., провадив я Рідну Школу у Вінніпегу, Канада.

Для прилюдних пописів потрібні були пісні, що надавалися для діточих хорів. Значне число прилюдних пописів дало нагоду випробувати пісні, пригожі для хорів Рідних Шкіл, які подаю в отсім співаннику.

Все, що мало успіх в науці і на сцені, записав я до сього збірника, який придасться учителям Рідних Шкіл в Канаді і Злучених Державах.

В укладі сього співанника поміг мені чи мало проф. Евген Турула, за що складаю йому щиру подяку.

Михайло Кумка.

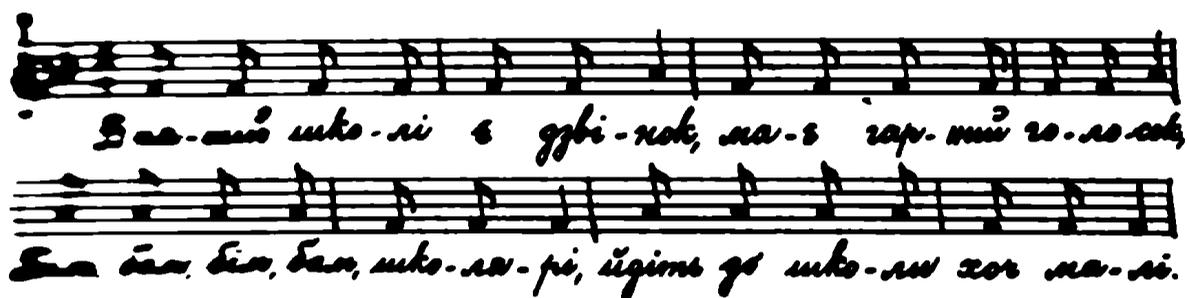
Вінніпег, 1 липня, 1926.

МОЇМ ЛЮБИМ ДОНІ Ю. ГАЛОЧЦІ ПРИСВЯЧУЮ

ПЕРША ЧАСТЬ.

ОДНОГОЛОСОВІ ПІСНІ.

1. Дзвінок.

1. В нашій школі є дзвінок ,
Має гарний голосок,
Бім, бам, бім, бам школярі,
Йдіть до школи хоч малі.
2. Він до школи скликає,
Нас до праці взиває,
Бім, бам, бім, бам школярі,
Йдіть до школи хоч малі.
3. Гей до школи школярі,
І великі і малі!
Бім, бам, бім, бам школярі,
Йдіть до школи хоч малі.

2. Горобець в зимі.

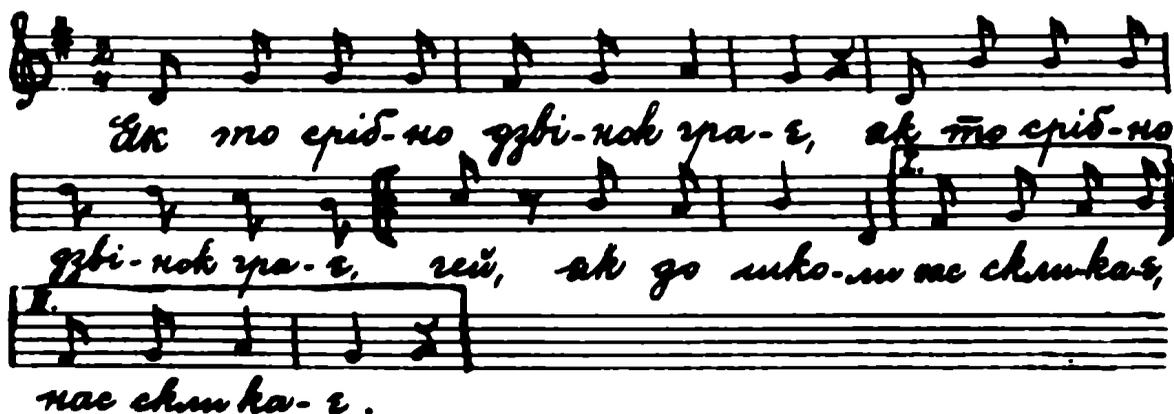
Помалу

1. Лютує вітер, Мороз скрипить, Сірий горобчик Сумний сидить.	3. Побіг хлопчина, Пшенички взяв, Голодній пташці Їстоньки дав.
2. Ой вийшов хлопчик З хати на двір, Горобчик плаче: Цір-цір-цір-цір!	4. За те сіренький Все прилітав Тай під віконцем Цір-цір, співав.

3. Дзвінок грає.

Ходою

1. Як то срібно дзвінок грає (2).
Гей, як до школи нас скликає (2).
2. Пустим мене моя мати (2),
Гей, та у школу вандрувати (2).

3. Бо в тій школі як у раю (2),
Гей, сидять діти, як цвіт в маю (2).
4. Сидять діти рядочками (2),
Гей, та з новими книжечками (2).
5. Числять, пишуть і читають (2),
Гей, ще й співаночки співають (2).
6. Дай-же Боже, добру долю (2),
Гей, в нашу землю, в нашу школу (2).
7. Там підемо всі ся вчити (2),
Гей, бо вкраїнські всі ми діти (2).

Марійка Підгірянка.

4. Дощик плеще.

Ходов

Народна мельодія

До-щик плеще і вода паде,
А се Кася до Ганусі книжочку несе,
А се Кася до Ганусі книжочку несе.

1. Дощик плеще і вода паде,
А се Кася до Ганусі книжочку несе (2).
2. Гей Ганусю, ти сестричко моя,
Поможи мені читати, бо я ще мала (2).
3. І читати і рахувати,
Касю любя, Касю мила будем й писати (2).

4. Дощик плеще і вода шумить,
А там Кася з Ганусею красно ся учить (2).

Слава Яремова.

5. Безконечна.

Був со - бі жу - ра - вель, та жу - ра - воч - ка,
на - ко - си - ли сін - ця пов - ні я - сел - ця,
На - ша пі - сня гар - на й но - ва, по - чи - най - мо її зно - ва.

Був собі журавель
Та журавочка,
Накосили сінця
Повні яселця.
Наша пісня гарна й нова,
Починаймо її знова.

(І знов співається те саме з початку; оскільки знов, і так аж до вискочу).

6. Дощик.

Швиденько

Народна мелодія

mp. Гей бі - жито ді - ти, бі - жито до - рож - ко,
З не - ба до - щик на - де те - пель - кий,
З не - ба до - щик на - де те - пель - кий.

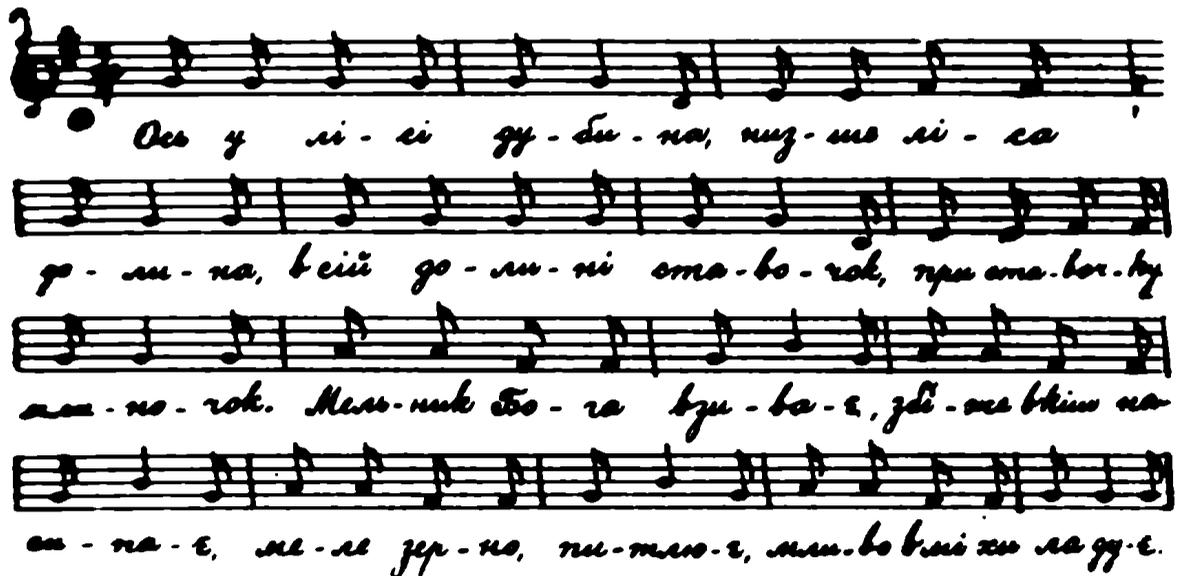
1. Гей біжіть діти, біжіть скоренько,
Із неба дощик паде тепленький (2).
2. Маєвий дощик, дощик весняний,
Кого він зросить, той рости стане (2).
3. Свіжу травичку росою зросить,
Бігати мемо травою босі (2).
4. Ще й з дерев станем дощик стрясати,
Дощем маєвим себе зливати (2).

(Матв. Чит. II., ст. 96)

7. Млин.

Своєїлю

Я. Ярославенко

Ось у лісі дубина, низше ліса
долина, в сій долині ставочок, при ставочку
млиночок. Мельник бога взиває, збіже в кіш на
сипає, меле зерно, пшеницю, мливо в міхи ладує.

1. Ось у лісі дубина,
Низше ліса долина,
В сій долині ставочок,
При ставочку млиночок.

2. Мельник Бога взиває,
Збіже в кіш насипає,
Меле зерно питлює,
Мливо в міхи ладує.

3. На колеса млиночка
Ллесь вода із ставочка,
Меле жито, пшеницю
На хлібець паланицю.

4. І ми Бога вживаймо,
За той дар величаймо,
За той хліб, за ту кашу,
За всю збіже і пашу.

8. Мишачі танці.

Швидко

Ю. Гай

Музична партитура для пісні «Мишачі танці». Вона складається з двох рядків нот. Перший рядок починається з динамічного позначення *mf*. Під нотами вказано ліричні тексти українською мовою.

mf Тан-цю-ва-ли ми-ші, по ба-би-ній хи-жі,
Ста-ло ба-бі за та-нець: зї-ли ми-ші бу-ханець.

1. Танцювали миші,
По бабиній хижі;
Стало бабі за танець:
З'їли миші буханець.

2. Миші налякались;
В норі поховались,
Бо почули, як на те
Швидко в хату баба йде.

3. Схаменулась баба,
Що нема бухана,
Тай почала голосить,
Гіркі сльози з очей лить.

9. Ой учіться!

Я. Ярославенко

Музична партитура для пісні «Ой учіться!». Вона складається з трьох рядків нот. Під нотами вказано ліричний текст українською мовою.

Ой у-чіть-ся, ді-ти лю-бі, хоч ви ще ма-
лень-кі; Без на-у-ки ни-ні лю-ди
ду-же сунь бід-нень-кі.

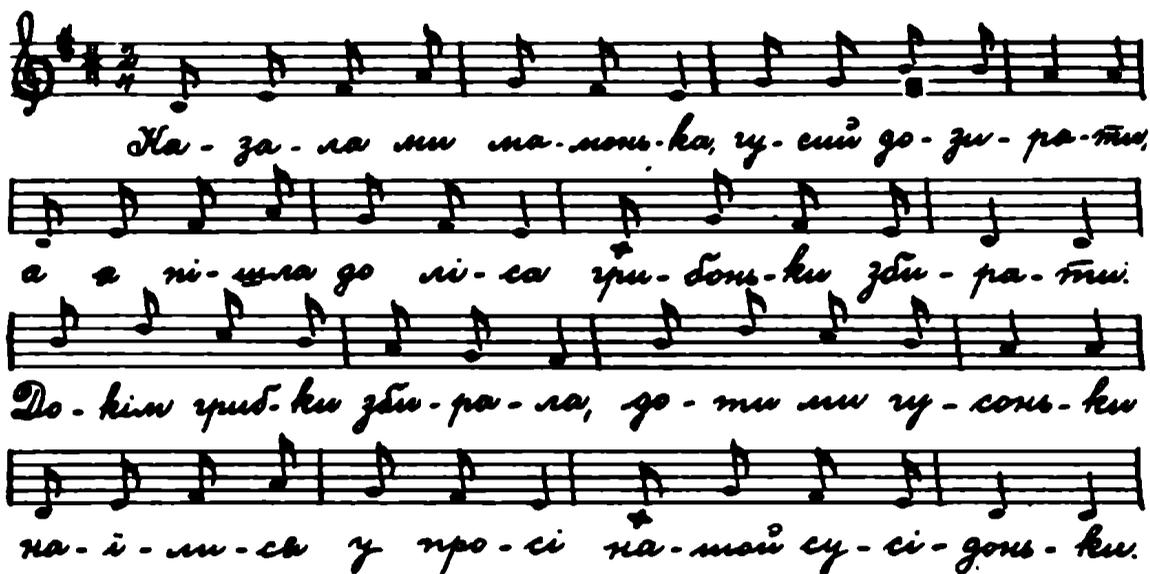
1. Ой учіться діти любі,
Хоч ви ще маленькі;
Без науки нині люди
Дуже всі бідненькі.

2. Як Івась не навчиться,
То Іван не зможе;
Молоденький вік минає
Скоро, мій небоже.

3. Ну-ж до книжки, доню люба,
Тай ти, сину жвавий,
Пильним дітям помагає
Господь Бог ласкавий.

10. Казала ми мамонька.

Швиденько

Музична партитура пісні «Казала ми мамонька». Вона складається з чотирьох рядків нот на п'ятилінійних скрипках. Під нотою кожного рядка наведено відповідні слова пісні українською мовою.

Ка - за - ла ми ма - монь - ка, гу - сий до - зир - ти,
а я пі - шла до лі - са гри - бонь - ки зби - ра - ти.
До - кім гриб - ки зби - ра - ла, до - ти ми гу - сонь - ки
на - ї - ли - ся у про - сі на - шой су - сі - донь - ки.

1. Казала ми мамонька гусий дозирати,
А я пішла до ліса грибоньки збирати.
Докім грибки збирала, доти ми гусоньки
Наїлися у просі нашої сусідоньки.
2. Йду я з ліса без гусок, домів ся нагнала,
Мене мамонька уже при дверях витала;
За гусоньки, за шкоду, дала ми гостинку,
Міряла ми по хребті не одну тростинку.
3. Гірка моя наука мене спонукала,
Бим своїм ровесницям сю пораду дала:

Треба свою мамоньку за все послухати,
Розкази на дяку їй точно виконати.

4. Бо Господь все любить лиш таку дитину,
Котра працею робить на кожду годину,
Богу служить і тата, маму послухає,
Та всім людям до ряду довжну честь віддає.

11. Мир — миром.

Коли двох дітей посваряться, то другі діти ходять кругом них і співають:

Музична партитура для пісні «11. Мир — миром.» складається з трьох рядків нот на п'ятилінійній шкалі. Ключовий знак — соль мажор, ритмічний знак — 3/4. Під нотою першого рядка написано: *Мир ми-ран, ти-ро-ти з си-ран,*. Під нотою другого рядка: *ва-ре-ни-ки в ма-слі, ми дру-жеч-ки кра-сні*. Під нотою третього рядка: *по-ці-луй-мо-ся!*

Мир — миром, пироги з сиром
Вареники в маслі,
Ми дружечки красні
Поцілуймося!

(Загнівані стоять в середині, подумують, подумують,
а далі — поцінуються — тай вже й добрі).

12. Скажу я си, скажу.

Е. Турупа

Музична партитура для пісні «12. Скажу я си, скажу.» складається з двох рядків нот на п'ятилінійній шкалі. Ключовий знак — соль мажор, ритмічний знак — 3/4. Під нотою першого рядка написано: *Ска-жу я си, ска-жу, а-во-ра дру-ба-ти,*. Під нотою другого рядка: *ска-жу я си ска-жу турчи-ну збу-ду-ва-ти.*

1. Скажу я си, скажу,
Явора зрубати,
Скажу я си, скажу,
Трумну збудувати.

2. Лежить моє трумно,
Штири літа дурно,
Пяте наступає,
Трумно промовляє:

3. Або мя спаліте,
Або мя забийте,
Або мя самого
В сиру землю дайте.

13. Лисичка.

Народна мелодія

Я ли-сич-ка, я се-стрич-ка не си-джу без
ді-ла, Я гу-сят-ка пас-ла, по-лю-вать хо-
ди-ла. ди-ла.

1. Я лисичка, я сестричка,
Не сиджу без діла,
2) Я гусятка пасла,
Полювать ходила.
2. А тепера — у неділю
Треба одпочити,
2) Свою хатку гарнесенько
Треба прикрасити.
3. А щоб краща і харнійша
Була моя хата,
2) Піти треба у лісочок,
Квіточок нарвати.

14. Школярський марш.

Ходов

Ю. Гаф

Музична партитура для маршу. Вона складається з трьох рядків нот на п'ятилінійних лінійках. Під нотами наведено українські ліричні тексти, розбиті на відповідні ритмічні групи.

Гей, ну-те, ді-ти, пра-по-ра бе-рять. Візьмем рушниці,
шаб-лі і гар-ма-ти. Бу-дем спі-ва-ти, зопіван-бій ки-датимь.

1. Чи чули діти? Се сурма сурмить,
Гей, нуте, діти, прапора берить.
Візьмем рушниці, шаблі і гармати,
Будем співати з співом в бій кидатись.

2. Всі ми завзяті, щирі козаки,
Гей, чола в гору, рука до руки!
Пісня дитяча дзвінко роздається,
Сила козацька тим і пізнається.

15. Кого я люблю?

Музична партитура для пісні. Вона складається з трьох рядків нот на п'ятилінійних лінійках. Під нотами наведено українські ліричні тексти, розбиті на відповідні ритмічні групи.

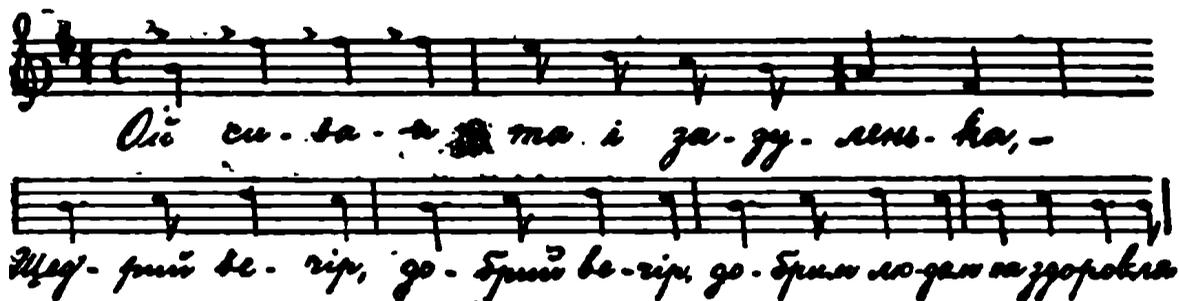
Лю-блю бо-га, та-та, ма-му, лю-блю всю ро-
ди-ну, Лю-блю щир-о на-шу ти-щу
рід-ну-ю ха-ти-щу.

1. Люблю Бога, тата, маму,
Люблю всю родину,

Люблю щиро нашу тиху
Рідную хатину.

2. І нема на світі друга,
Як отець і мати,
Тай милійшої над рідну
Я не знайду хати.

16. Ой сивая та і зазуленька.

1. Ой сивая та і зазуленька,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоровля.
2. Усі сади та і облетіла,
Щедрий вечір і т. д.
3. А в одному та і не бувала,
Щедрий вечір і т. д.
4. А в тім саду три тереми:
Щедрий вечір і т. д.
5. У першому красне сонце,
Щедрий вечір і т. д.
6. У другому ясен місяць,
Щедрий вечір і т. д.
7. А в третьому дрібні зірки,
Щедрий вечір і т. д.

8. Ясен місяць — пан господар,
Щедрий вечір і т. д.
9. Красне сонце — жена його
Щедрий вечір і т. д.
10. Дрібні зірки — його дітки,
Щедрий вечір і т. д.

17. Козак.

Звільня

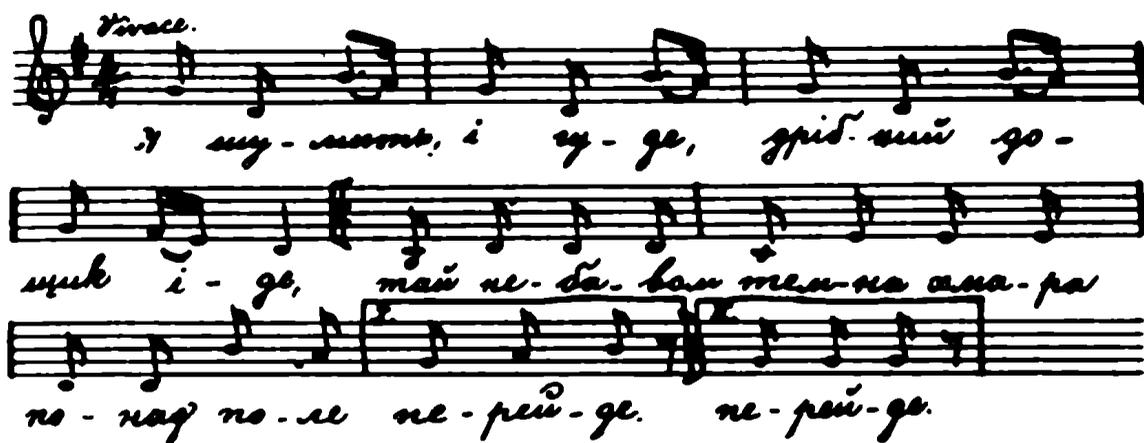
Ко-зак па-на не знав з ві-ка, Він ро-
див-ся на сте-пах, Став-ся пта-хом з чо-ло-
ві-ка, Бо зріс в кін-ських стре-ме-нах, Бо зріс
в кін-ських стре-ме-нах

1. Козак пана не знав з віка ,
Він родився на степах,
Стався птахом з чоловіка,
Бо зріс в кінських стременах.
2. Коли часом змучив ноги,
Під медведем в снігу спав;
Та на кожний клик тревоги
Сотню Татар навязав,
3. Синє море, темні гущі,
Чули голос: гурра-га!
Коли рідні діти пущі
Підлітали на врага.

18. Дощ.

Народна мелодія

Vivace.

У шумить, і гуде, дрібний до-
щик і - де, тай неба-вом темна хма-ра
по - над по - ле пе - рей - де. пе - рей - де.

1. І шумить і гуде,
Дрібний дощик іде,
Тай небавом темна хмара
Понад поле перейде.
2. Землю нам вже підляв,
Щоб росла вся трава,
Щоб удались рільникови
Косовиця і жнива.
3. По дощи всьо росте,
На полях і лугах —
За погоду і за дощик
Слава Богу в небесах.

19. Де-ж ти кицю ходила?

Народна мелодія

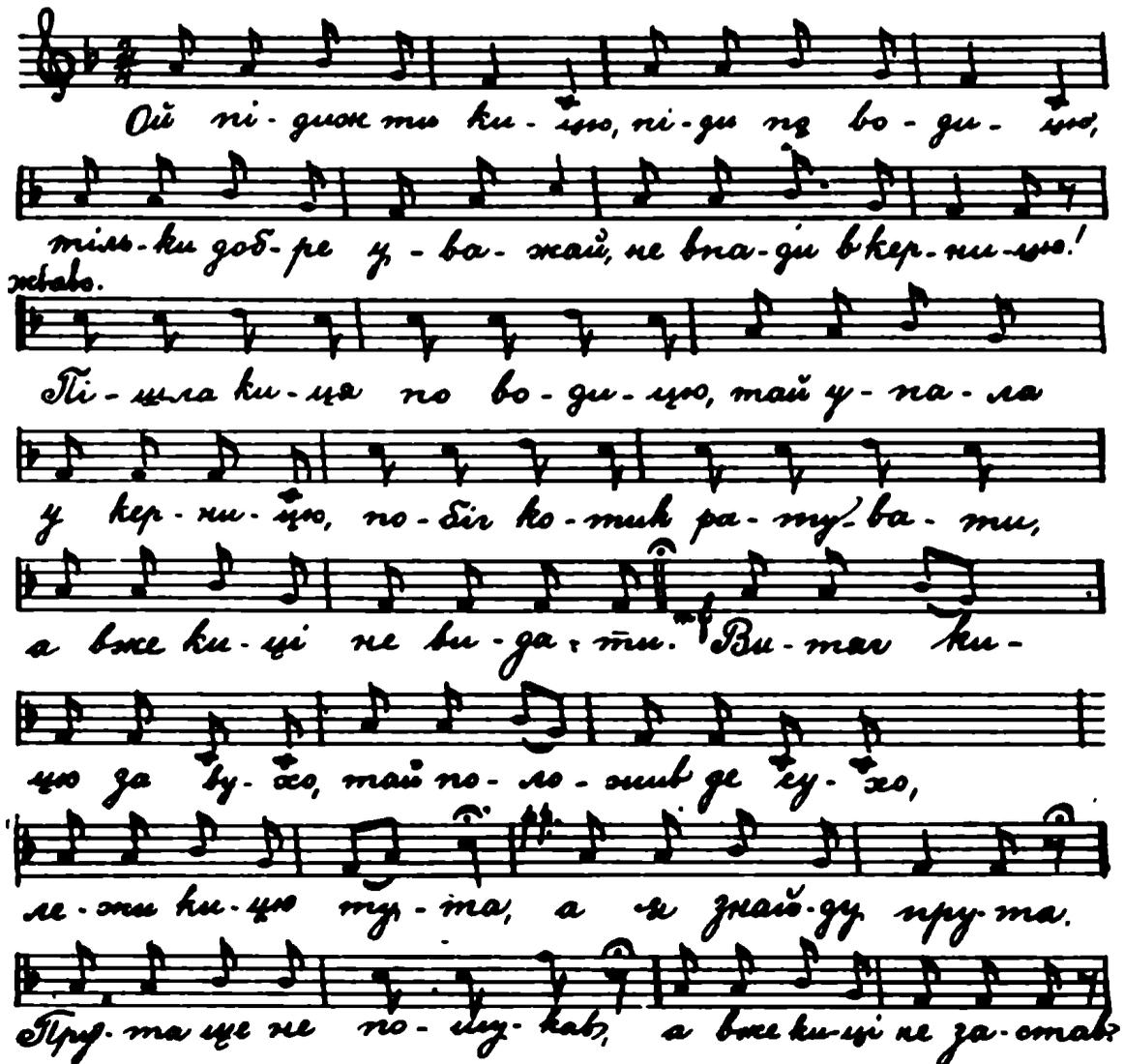
Де-ж ти ки - цю хо - ди ла? У мли - ні си - ді - ла

1. Де-ж ти кицю ходила?
У млині сиділа.

2. Що-ж ти кицю робила?
Житечко молола.
3. Що ти, кицю, заробила?
Шапочку дукатів.
4. Що ти, кицю, накупила?
Бубликів багато.
5. З ким ти бублики поїла?
З гостями у свято.

20. Пригода киці.

Звільна

Ой ні-диок ти ки-цю, ні-ди не во-ди-цю,
міл-ки доб-ре у-ва-жай, не впа-ди в кер-ни-цю!
Хі-шла ки-ця по во-ди-цю, тай у-па-ла
у кер-ни-цю, по-біг ко-тич ра-ту-ва-ти,
а вже ки-ці не ки-да-ти. Ви-тає ки-
цю за су-хо, тай по-ло-зит де су-хо,
ле-ти ки-цю ту-та, а не знай-ду пру-та.
Пру-та це не по-шу-вав, а вже ки-ці не за-став?

Ой піди-ж ти, кицю,
Піди по водицю,
Тільки добре уважай,
Не впадь у керницю!

Пішла киця по водицю
Тай упала у керницю.
Побіг котик ратувати,
А вже киці не видати.

Ватяг кицю за вухо,
Тай положив де сухо:
Лежи, кицю, тута,
А я знайду прута.

Прута ще не пошукав,
А вже киці не застав.

21. „Дай нам Боже добрий час!”

Народна мелодія

Дай нам Бо-же доб-рий час, як у лю-дий
так і в нас і вша-сли-бу го-ди-ну,
О-бо-ро-ниа ро-ди-ну. Ой ну, ну,
Ой ну-ну, о-бо-ро-ниа ро-ди-ну!

1. Дай нам, Боже, добрий час.
Як у людей, так і в нас;
І в щасливу годину,
Обороним родину.
Ой ну-ну, ой ну-ну,
Обороним родину!

2. В нас родина вся одна,
Наша Україна свята,
Чи опанча, чи сердак,
Чи Гуцул, чи Подоляк.
Ой так, так, ой так, так,
Чи Гуцул, чи Подоляк.

3. Най щезає вся біда,
Най жиє нам свобода,
Наші люде і наш край,
Наша мова і звичай.
Ой наш край, рідний край,
Рідна мова і звичай.

22. Гей учімся!

Гей учім-ся, бра-та, доб-ре, по-ки мо-ло-
деш-кі, І хто по-ста-рів-ся не-у-ков,
то-му дні гі-рень-кі. рень-кі

1. Гей учімся, братя добре,
Поки молоденькі,
Хто постарівся неуком,
Тому дні гіренькі.
2. Ой, учімся щиро, пильно,
Читати, писати,
Бо-ж то шкода молодії
Літа марнувати.
3. Ой не гарно школяреви
О нічим не знати,

То-ж то стидно і погано
Туманом ся звати.

4. То-ж учімся, не дармуймо,
А гаразд нам буде,
Всі нас будуть поважати,
І з нас будуть люде.

23. Чайка.

Музика

Народна мелодія

Ой бі-да, бі-да чай-ці не-бо-зі,
що ви-вела ді-ток при би-тій до-ро-зі,
ки-ги! ки-ги! зле-тівши до-ро-зі,
Тіль-ки вто-пить-ся в чо-рну мо-рю!
ки-ги! ки-ги! зле-тівши в го-ру, тіль-ки вто-пить-ся
в чо-рну мо-рю, тіль-ки вто-пить-ся
в чо-рну мо-рю!

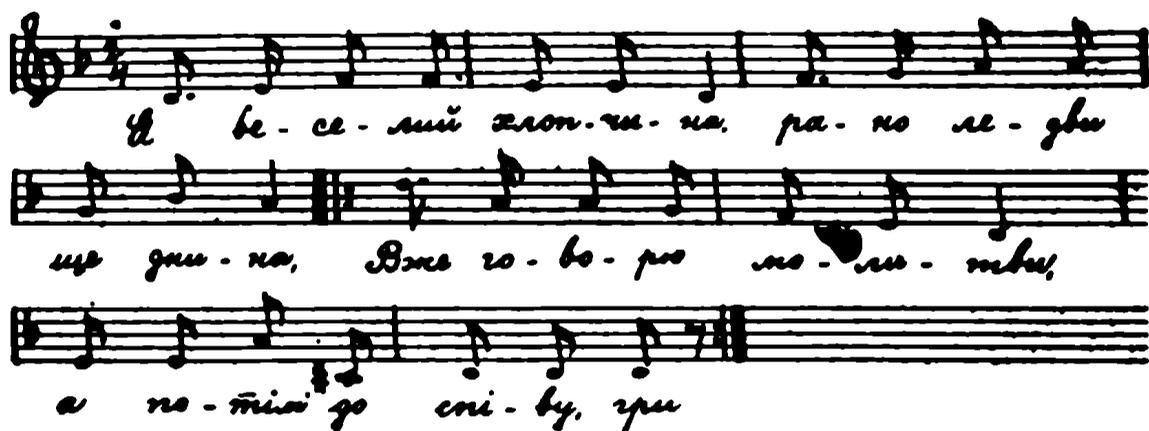
1. Ой біда, біда чайці небозі,
Що вивела діток при битій дорозі,
Киги! киги! злетівши в гору,
Тільки втопиться в Чорному Морю!
2. Жито поспіло, пріспіло діло,
Ідуть женці жати, діток забирати.
Киги! киги! і т. д.

3. Ой діти, діти, де вас подіти?
Чи мені втопиться, чи з горя убиться?
Киги! киги! і т. д.
4. „Як не кричати? Як не літати?
Дітки маленькі, а я їх мати!”
Киги! киги! і т. д.

24. Веселий хлопчина.

Живо

Народна мелодія

Музична партитура для голосу, що складається з трьох рядків нот. Під нотою першого рядка вказано темп «Живо» та жанр «Народна мелодія». Текст пісні розташований під нотою і розбитий на три рядки, що відповідають трьом рядкам нот.

1. Я веселий хлопчина,
Рано ледви ще днина,
Вже говорю молитви,
А потім до співу, гри.
2. В школі пильно ся учу,
Все на ум собі беру,
Знаю вже буквар цілий,
Хоч я хлопець ще малий.
3. І писати вмю я,
Бо то моя втіха вся,
Сли рядочком на папір
Пишу букви: аз, та їр.
4. І числити вмю я,
В мене добра голова:
За ню люблять мене всі
І великі і малі.

25. Хлопяче життя.

Охочо

Музична партитура для пісні «Хлопяче життя». Вона складається з чотирьох рядків нот. Ключовий знак — один дієз (F#), ритм — 2/4. Під нотою першого рядка вказано «Охочо». Текст пісні розташований між рядками нот.

Ве - се - ле, ща - сль - ве хло - пя - че жи - ття, нас
го - ре не да - вить, не ти - сне жур - ба.
См - іє - ся, гу - ляє - м, спі - ва - єм що дня, Ве -
се - ле, ща - сль - ве хло - пя - че жи - ття.

1. Веселе, щасливе хлопяче життя,
Нас горе не давить не тисне журба;
Сміємся, гуляєм, співаєм що дня,
Веселе, щасливе хлопяче життя.
2. В зимі ми санками в заводи женем,
Весною з цвіточків віночки плетем;
У літі в городі грушки зрілі рвем,
На осінь, у полі картоплі печем.

26. Пастушок.

Повільно

Народна мелодія

Музична партитура для пісні «Пастушок». Вона складається з трьох рядків нот. Ключовий знак — один дієз (F#), ритм — 4/4. Під нотою першого рядка вказано «Повільно». Текст пісні розташований між рядками нот.

Ой час вів. ці час, час нам у се - ло,
Бо ви - со - ко вже на не - бі сон - це пі - дій - шло.
сон - це пі - дій - шло.

1. Ой час, вівці, час, час нам у село,
Бо високо вже на небі сонце підійшло (2).
  2. Там для вас сінця повний жолубок,
А мене зове до школи голосний дзвінок (2).
  3. В школі при книжках швидко час біжить,
Неодного корисного вчитель нас навчить.
  4. В школі при книжках мило час пливе,
Час до дому, мої вівці, бо дзвінок зове (2)!
- Роман Завадович.

27. Ой піду я до млина.

Мірпо

Народна мелодія

Ой піду я до мли-на, до мли-на,
Бо вже мли-ва в нас не-ма, в нас не-ма.
Мель-ник си-пле жи-то, зер-ном кіш на-
би-то, Пу-стить ка-мінь аж гу-де,
зав-тра вже му-ка бу-де.

1. Ой піду я до млина, до млина,
Бо вже млива в нас нема, в нас нема.
Мельник сипле жито,
Зерном кіш набито,
Пустить камінь аж гуде,
Завтра вже мука буде.

2. Вчора дощик ой спадав, ой спадав,
І водиці нам придбав, нам придбав.

Грають всі потоки,
Повні вже лотоки,
Не завізно у млині,
Знають теє у селі!

3. Тут готова вже мука, вже мука...

Мамцю любя, коли твоя рука
Хліб спече, той Божий,
Здоровий та гожий,
Бо хліб добрий лише ти,
Мамцю, вмієш нам спечи.

28. Воробець в зимі.

Народна мельодія

Сів го-роб-чик, за-ду-мав-ся, що їо-му ро-
би-ти, як їо-му зи-му ту дов-гу,
лю-ту пе-ре-жи-ти. Як по-гла-нув
на се-ло він, тай став ще-бе-та-ти,
у сто-до-лі знай-ду збі-же, вори-сі бу-ду спа-ти.

1. Сів горобчик задумався,
Що йому робити?
Як йому зиму ту довгу,
Люту пережити?

Як поглянув на село він,
Тай став щебетати:
„У stodолі знайду збіже,
В стрісі буду спати.

2. Не жврїться, брaтя милі,
Всі села тримаймось,
І хоч як мороз потисне,
Свого не зрікаймось!
Ми хоч бідні і сіренькі,
Добре серце маєм —
Ми всі тутки породились,
Тут і повмираєм.”

В. Н.

29. Та орав мужик.

Швиденько

Народна мeльодія

The image shows three staves of musical notation in a treble clef with a common time signature (C). The melody is written in a simple, folk-like style. Below the first staff, the lyrics are written in a cursive hand: "Та о - рав му - жик край до - ро - ги, та о - рав му - жик". Below the second staff: "край до - ро - ги, Гей, гей! край до - ро - ги, гей, гей,". Below the third staff: "край до - ро - ги!".

1. Та орав мужик край дороги (2),
Гей, гей! край дороги (2).
2. Та в него воли круторогі (2),
Гей, гей! круторогі (2).
3. А погоничі чорноброві (2),
Гей, гей! чорноброві (2).
4. Та повісив торбу на березі (2),
Гей, гей! на березі (2).

5. Та не порожню, з пирогами (2),
Гей, гей! з пирогами(2).
6. Та ішли хлопці за грибами (2),
Гей, гей! за грибами (2).
7. Та вони його торбу вкрали (2),
Гей, гей! торбу вкрали (2).
8. Та не порожню, з пирогами (2),
Гей, гей! з пирогами(2).

30. Туга за родиною.

Звідна

В. Матюк

На чужині загибаю, марно життя йде,
За ріднею поглядаю, а деж вона, де?
О мій Боже милостивий, верни мя домів,
Най учую ще раз милий звук родинних слів,
Звук родинних слів

1. На чужині загибаю, марно життя йде,
За ріднею поглядаю, а деж вона, де?
О мій, Боже, милостивий, верни мя домів,
Най учую ще раз милий звук родинних слів.
2. Звідтам інший вітер віє, де рідимий край,
Там інакше вечеріє, там то щастя, рай.
Туда мене гадка тягне, аж немаю сна,
Поки серце там не лягне, не усхне слеза.

Гушалевич.

31. Ой літає соколонько.

(Обжинкова).

Мірно

Народна мелодія

Ой лі та - є со - ко - лонь - ко, по по - лю,
Та зби - ра - є че - ля - донь - ку до до - му.

1. Ой літає соколонько по полю,
Тай збирає челядоньку до дому.
2. „Іди, іди, челядонько, до дому,
Вигуляла все літечко по полю.”
3. „Вигуляла все літечко, ще й жнива,
Заболіла голівонька, ще й спина.”

32. Коляд — колядниця.

Швиденько

Народна мелодія

Ко - ляд, ко - ляд, ко - ляд - ни - ця, До - бра з ме - дом
па - ля - ни - ця, А без ме - ду не та - ка -
Ах не да си на - та - ка,
Дай, дядьку, па - та ка!
Водь - му бо - ла за ро - га

1. Коляд, коляд, колядниця,
Добра з медом паляниця,
А без меду не така, —
Дай, дядьку, пятака!

Як не даси пятака,
Возьму вола за рога.

2. Та виведу за поріг;
Та накручу правий ріг.
Буду рогом трубити,
А воликом робити.

3. Щедрівочка щедрувала,
До віконця припадала:
„Що ти, тітко, напекла?
Неси швидше до вікна.”

33. Коло Буга.

Мірно

Народна мєльодія

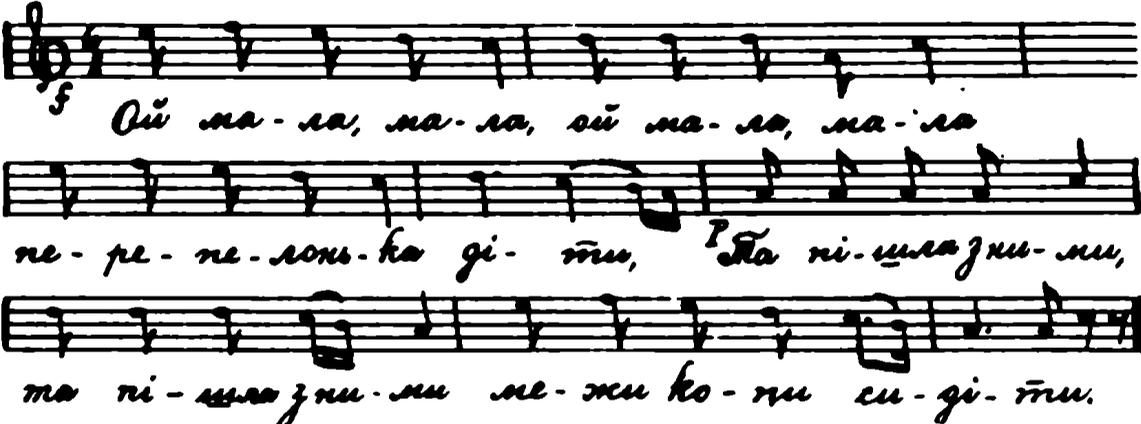
1. Ко-ло річ-ки ко-ло Бу-га лу-жок про-цві-
та-є, Там Га-ну-ся дів-чи-нонь-ка по лузі гу-
ля-є. 2. Там Га-ну-ся дів-чи-нонь-ка по лузі гу-
ля-є, Ру-су ко-су роз-плі-та-є, і так про-мов-ля-є:

1. Коло річки, коло Буга лужок процвітає,
Там, Гануся, дівчинонька, по лузі гуляє.
2. Там Гануся, дівчинонька, по лузі гуляє,
Русу косу розплітає, і так промовляє:
3. „Ой пасіться, сірі гуси, в зеленому лузі,
А я піду, скупатися у чистому, Бузі.”
4. „Ой пасіться, гусенята, я не забарюся,
Вмию личко, вмию брови, сяду й заплетуся”.

Б. І скупалася Гануся, у чистому Бузі,
Запlesa й похожає в зеленому лузі.

Матв. Чит. II. ст. 98

34. Перепілка.

The image shows three staves of musical notation in a single system. The first staff begins with a treble clef and a dynamic marking of *f*. The lyrics are written below the notes. The second and third staves continue the melody and lyrics.

f Ой ма-ла, ма-ла, ой ма-ла, ма-ла
пе-ре-пе-лонь-ка ді-ти, Та пі-шла з ни-ми,
та пі-шла з ни-ми ме-жи ко-пи си-ді-ти.

1. Ой мала, мала, ой мала, мала
Перепілонька діти,
Та пішла з ними, та пішла з ними
Межи копи сидіти.
2. Сіла вона си, сіла вона си,
Та межи копоньками,
Зажурилася, зажурилася
Дрібними дітоньками.
3. „Ой не журися, ой не журися,
Ти матінонько, нами:
Підростуть крила, підростуть крила
Полетимо ми сами.”
4. Ой полетимо, ой полетимо,
Попід високі гори,
Не вернемося, не вернемося
До матінки ніколи.

35. Не пора!

Величаво — ходово

Д. Січинський

Музична партитура для голосу, написана на чотирьох лінійках. Під нотами вказано українські ліричні тексти. Ритм і мелодія передають величаву і ходову манеру виконання.

Не по-ра, не по-ра, не по-ра, — Моска-
ле-ви й Ля-хо-ви слу-жить, — До-вер-ши-лась У-
кра-ї-ни крив-да ста-ра, нам по-ра для У-
кра-ї-ни жити. —

1. Не пора, не пора, не пора, —
Москалеви й Ляхови служить, —
Довершилась України кривда стара,
Нам пора для України жити.
2. Не пора, не пора, не пора,
За неvigласків лить свою кров,
І любити царя, що наш люд обдира, —
Для України наша любов.
3. Не пора, не пора, не пора,
В рідну хату вносити роздор!
Най пропаде незгоди проклята мара!
Під України єднаймося прапор!
4. Бо пора се великая єсть,
У завзятій, важкій, боротьбі;
Ми поляжем, щоб славу і волю і честь,
Рідний краю здобути тобі!

І. Франко.

ДРУГА ЧАСТЬ

ДВОГОЛОСОВІ ПІСНІ.

36. Ходім хлопці.

Народна мелодія

The musical score consists of three staves. The first staff is in treble clef with a common time signature (C). The second staff is in alto clef with a common time signature (C). The third staff is in bass clef with a common time signature (C). The lyrics are written below the staves in a cursive script.

Хо-дім хлопці вліс за га-єм, хо-дім хлопці
вліс за га-єм, там го-рі-хів на-зби-ра-єм,
там го-рі-хів на-зби-ра-єм.

1. Ходім хлопці в ліс за гаєм (2 рази).
Там горіхів назбираєм (2 рази).
2. Тай дівчата ходять з нами (2),
За грибами й козарями (2).
3. Не два рази се казати (2),
Біжать діти з кожної хати (2).
4. Біжать хлопці з торбинками (2),
А дівчата з коробками (2).
5. Чи долина, чи горбочок (2),
Біжать діти у лісочок (2).
6. У лісі не дармували (2),
Всього повно назбирали (2).

37. Пильний школярик.

Охочо

Е. Турула

І, і, і, співаю собі.
А як вийду на дорогу, Скажу людям слава Богу!
І, і, і, співаю собі.

1. І, і, і, співаю собі,
А як вийду на дорогу,
Скажу людям слава Богу,
І, і, і, співаю собі.
2. И, и, и, маю книжечки,
З них розуму набираю,
Букви до слова складаю,
И, и, и, маю книжечки.
3. О, о, о, кругленьке письмо,
А рядочки, як шнурочки,
Букви чорні ластівочки,
О, о, о, кругленьке письмо.
4. Е, е, е, виспівую все,
Мамі, татови читаю,
Нехай бачуть, що я знаю
Е, е, е, виспівую все.
5. У, у, у, до школи іду,
Чоботи все витираю,
І підлоги не валяю,
У, у, у, до школи іду.

38. Мудра киця.

Швидко

Муз.: Гайворонського

У зба-ноч-ку мо-лоч-ко, Ох то штука лов-ка,
Та як його скошту-вати, Не влізе го-лов-ка.

1. У збаночку молочко,
Ох то штука ловка,
Та як його скоштувати,
Не влізе головка.
2. Наша киця дуже мудра,
Способу добрала,
У той збаночок вузенький
Хвостика вмачала.
3. Отже збанка не звалила,
Зробила обачно,
Тепер хвостик витягає,
Облизує смачно.

39. Що будемо їсти?

Швидко

Гарм. Е. Турула

В по-не-ді-лок бор-щик, го-рох у вів-то-рок,
Все-ре-ду ка-пу-ста ту-де, їж-те доб-рі люди!

1. В понеділок борщик,
Горох у вівторок,

В середу капуста буде
Їжте добрі люде.

2. У четвер є пиріжки,
Се потіха наша,
А в п'ятницю для відміни
То вже буде каша.

3. У суботу ячка,
Що нам знесла курочка,
А в неділю буде мясо,
Наїдайтесь ласо.

К. Заклинський.

40. Зайчик в житі.

Гарм. Е. Турула

Ой на го-рі жи-то, си-дуть зай-чик,
він ніж-ка-ми че-бе-ря-є,
Ко-либ та-кі ніж-ки ма-ла, тоб я ни-ми
че-бе-ря-ла, як той зай-чик, як той зай-чик.

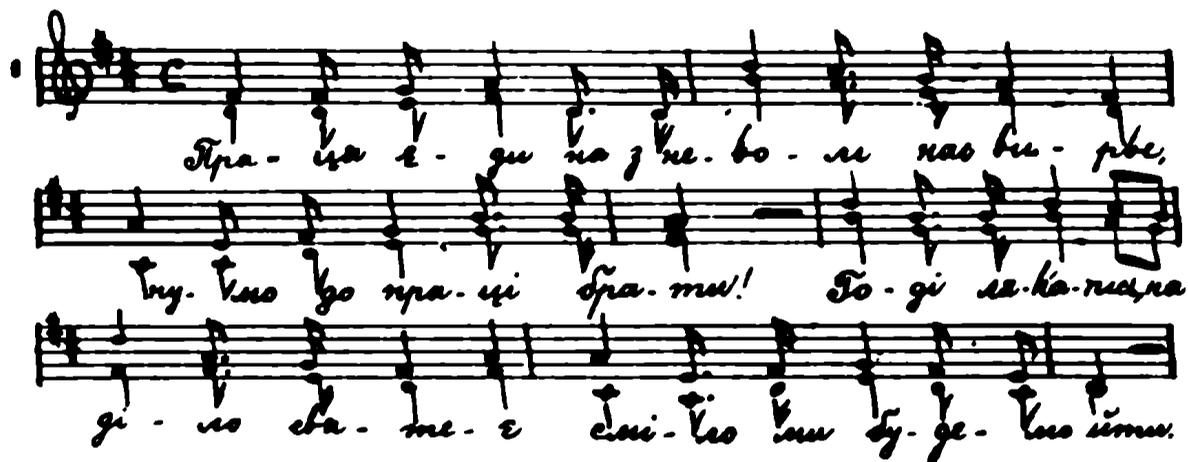
1. Ой на горі жито,
Сидить зайчик,
Він ніжками чеберяє;
Колиб такі ніжки мала,
Тоб я ними чеберяла,
Як той зайчик, як той зайчик.

2. Ой на горі гречка,
Сидить зайчик і т. д.

3. Ой на горі просо,
Сидить зайчик і т. д.

41. До праці.

Велично

1. Праця єдина з неволі нас вирве,
Нумо до праці брати!
Годі лякатись, на діло святеє
Сміло ми будемо йти.
2. Праця єдина нам шлях уторує,
Довгий той шлях і важкий,
Що аж до щастя і волі прямує —
Нумо до праці мерщій.
3. Праця не згине між людьми даремне:
Сонце засвітить колись,
Дякою нас тоді люде згадають, —
Нум-же до праці берись!
4. Сміливо, браття, до праці ставайте:
Час наступає — ходім!
Дяка і шана робітникам щирим —
Сором недбалим усім!

Б. Грінченко.

42. Весна.

Весело

Та сеж ве-сна, бо та-не сніг, ди-вись стру-
мок з го-ри по-біг

1. Та се-ж весна, бо тانه сніг,
Дивись струмок з гори побіг.
2. Шумить вода, ламає все,
Весна іде, тепло несе.
3. Шумить, гуде веселий гай,
І гомонить: Вставай, вставай!
4. Ростане сніг, зима мине,
Земля кругом цвисти почне.
5. Дітей малих веселий рій,
Посуне з хат на луг мерщій.
6. Радіє все, співає все;
Весна іде, тепло несе.

Слова Капельгородського.

43. Дід і баба.

Швидко

Муз. Е. Турули

Ді-шов дід на гр-ди, ба-ба на с-панс-ки
Дід сво-ї по-су-шив, ба-бу-ні ма-рен-кі, мари-кі

1. Пішов дід на гриби,
Баба на опеньки,
Дід свої посушив,
Бабині мягенькі.
2. Пішов дід, скоро світ,
Баба по сніданку,
Дід приніс повний кіш,
Баба повну склянку.
3. Зварив дід на обід
Грибів повну миску,
Баба своїх опеньочків
Зварила аж ложку.
4. Попоїв дід грибів
Тай попив водою,
Баба плаче, бо їй голод
Не дає спокою.

44. Січова пісня.

Ходою

Народна мелодія

Гей Січ і - де, кра - сен мак цвир -
те! ко - му при - кре! Наше діло, Нам во -
но сва - те, ко - му при - кре та - ше діло, нам во
но сва - те.

1. Гей Січ іде, красен мак цвите!
Кому прикре наше діло,
Нам воно святе (2).

2. Гей Січ іде, топірцями брень!
Кому люба чорна п'ятьма,
А нам ясний день.

3. Гей січ іде, мов пчола гуде...
Разом руки, разом серця,
І гаразд буде.

4. Гей Січ іде, підківками брязь!
В нашій хаті наша воля,
А всім зайдам зась!

Іван Франко.

45. Тече вода.

Помалу — стиха

(Слова Т. Шевченка)

Те-че во-да із за гаю та по-під
ро-ро-ю, Ну на-ють-ся
ка-га-точ-ка по-між осо-ко-ю.

1. Тече вода із за гаю,
Та попід горою,
Купаються качаточка
Поміж осокою.

2. А качечка впливає
З качуром за ними,
Ловить ряску, розмовляє
З дітками своїми.

3. Тече вода з під явора
Яром на долину,

Пишається над водою
Червона калина.

4. Пишається калинонька,
Явір молодіє,
А кругом них верболози
Й лози зеленіють.

46. Ой татусю, соколе!

Мірно

The musical score is written on three staves. The first staff begins with a treble clef and a 'mf' dynamic marking. The lyrics are written below the notes. The second and third staves continue the melody and lyrics. The lyrics are: Ой та-ту-сю, со-ко-ле, пу-стять ме-не до шко-ли, бо я хо-чу ву-чи-тись, щоб му-дрій-шим зро-бу-тись.

1. Ой татусю соколе,
Пустить мене до школи,
Бо я хочу учитись,
Щоб мудрійшим зробитись.
2. Ой матусю, голубко,
Там без горя, без смутку,
Так гарненько читають,
І пісеньки співають.
3. А я хлопець моторний,
Я веселий, проворний,
Скоро рано збуджуся,
До науки аж рвуся.
4. Я дівчина весела,
Рано хату замела,

Зібралася поволи,
Тай рушаю до школи.

5. Там у школі миленько,
Діти вбрані чистенько,
Йде весело наука,
Бо без крику, без бука.

6. Научусь там читати,
І гарненько писати,
Рисувати, числити,
Рідну землю любити.

М. Магир.

47. Лицар Цяпка.

Ходою

Зі збірки Оуховерської

Ой був собі лицар Цяпка, славний став, славний став,
Бо як їхав на війноньку, то не спав, то не спав.

1. Ой був собі лицар Цяпка,
Славний став, славний став,
Бо як їхав на війноньку,
То не спав, то не спав.

2. Гей, наш славний лицар Цяпка,
З коня впав, з коня впав,
Бо як їхав на війноньку
Дуже гнав, дуже гнав.

3. Спотикнувся кінь вороний
Тай упав, тай упав,
Свою шаблю, лицар Цяпка
Поломав, поломав.

4. Заболіла лицар Цяпку
Голова, голова,
Заболіла права ручка
Ще й нога, ще й нога.
5. Ой бив коня лицар Цяпка,
Побивав, побивав,
Бо як їде на війноньку,
Щоб не гнав, щоб не гнав.

48. Тато і мама.

Мірно

Народна мелодія

The image shows two staves of musical notation. The first staff is in G major (one sharp) and 2/4 time. It begins with a treble clef and a 'mf' dynamic marking. The melody consists of eighth and quarter notes. The second staff continues the melody and includes a 'ff' dynamic marking. Below the notes, the lyrics are written in a cursive script: 'Як ме-ні вас не лю-би-ти, та-ту рід-ний, не-не!' on the first line and 'Ма-ж ви ме-не зго-ду-ва-ли, дба-є-те про ме-не.' on the second line.

1. Як мені вас не любити,
Тату рідний, нене?
Та-ж ви мене згодували,
Дбаєте про мене.
2. Та-ж ви мене згодували
Власними руками;
Ой нема то нігде в світі,
Як в тата і мами.
3. Тато розуму навчає,
Мама приголубить,
Ніхто мене так на світі,
Як вони, не любить.

49. Хлопець і ластівка.

Поволи

Народна мелодія

Ой куди-ж ти, ластівонько відлітаєш,
Чом ти своє кубелечко покидаєш?

Чом ти своє кубелечко покидаєш?

The image shows two staves of musical notation in a 2/4 time signature. The melody is written in a treble clef. The lyrics are written below the notes, with some words in italics. The first line of lyrics is 'Ой куди-ж ти, ластівонько відлітаєш,' and the second line is 'Чом ти своє кубелечко покидаєш?'. The second line of lyrics is repeated below the second staff.

1. Ой куди-ж ти ластівонько
Відлітаєш,
Чом ти своє кубелечко
Покидаєш?
2. Не покину мій миленький,
Не покину,
Як заграють пчїлки, мушки,
Знов прилину.
3. Бо в чужині чужі пташки,
Чужі люде,
Хоть би як то за рідними
Жалко буде.

50. Сїяв мужик просо.

Народна мелодія

Сїяв мужик просо, жінка каже мак,
Ой так, чи не так, нехай буде з проса мак.

Сїяв мужик просо, жінка каже мак,
Ой так, чи не так, нехай буде з проса мак.

The image shows two staves of musical notation in a 2/4 time signature. The melody is written in a treble clef. The lyrics are written below the notes, with some words in italics. The first line of lyrics is 'Сїяв мужик просо, жінка каже мак,' and the second line is 'Ой так, чи не так, нехай буде з проса мак.'. The second line of lyrics is repeated below the second staff.

1. Сїяв мужик просо, жінка каже мак,
Ой так, чи не так, нехай буде з проса мак.
2. Злапав мужик рибу, жінка каже рак!
Ой так, чи не так, нехай буде з риби рак.

3. Купив мужик чіпець, жінка каже сак!
Ой так, чи не так, нехай буде з чіпця сак.
4. Купив мужик штани, жінка каже фрак!
Ой так, чи не так, нехай буде з штанів фрак.

51. Що я люблю?

Повози

Лю - блю я ма - му, лю - блю віт - ця,
Лю - блю ту хат - ку, де я зро - сла,
Лю - блю ту цер - кву, де я мо - люсь,
Лю - блю ту шко - лу, де я уч - усь.

1. Люблю я маму, люблю вітця,
Люблю ту хатку, де я зросла;
Люблю ту церкву, де я молюсь,
Люблю ту школу, де я учусь.
2. Люблю ту річку, що в даль плине,
Нивку, що хлібом кормить мене,
Студню, що з неї воду несучу,
Груник*) де білі вівці пасу.
3. Бо ті груночки, ниви, ліси,
Милі для мене, повні краси,
Бо що тут виджу, що люблю я,
Се моя красна, рідна земля.

*) Груник — горбок.

52. Дощик.

Народна мелодія

До - щик, до - щик ка - па - є дріб - нень - ко,
Я га - да - ла що то лі - то, а то о - сін ь мам - ко,
Я га - да - ла що то лі - то, а то о - сін ь мам - ко.

1. Дощик, дощик капає дрібненько,
Я гадала, що то літо,
А то осінь мамко.
2. Дощик, дощик, капає в віконце,
Хмари небо геть закрили
Не сміється сонце.
3. Дощик, дощик, стріхою стікає,
Хто покажеться на двір
Зараз утікає.

53. Пластова пісня.

Ходою

Мел. Ю. Павлюковича

Мо - ло - да ми - та вх - лем о - ді - та,
ду - бо - ва ми - ко ве - сно - ю, ти мов в ко - ро - ну
із са - мо - ци - та вив - ра - сив бор - ців со - бо - ю

1. Молода сило, в зелень здіга,
Дубова гилько весною,
Ти мов в корону, із самоцвіта
Вінчаєш борців собою.
2. Безліч вінців тих криє діброва,
Для юних полків чет пласту,
Всім їм за труди дати готова
Віточку слави сріблясту.
3. Ось тут напевно між хороводом,
Що клявсь служити Україні,
Є ті, що труснуть колись народом,
І зведуть сили розбиті.
4. Глядіть, як сяють блеском надії
Завзяті лица дружини,
Бо-ж в Тобі, Пласте, щастя і мрії,
Нової духом людини.

Христя Очеретна.

54. Чом, чом, земле моя?

Охочо

Чом, чом, чом, зе - мле мо - я — так лю - ба
ти ме - ні — так лю - ба ти ме - ні,
Чом, чом, чом, зе - мле мо - я — ка - ру - є,
так ме - не кра - са тво - я!

1. Чом, чом, чом, земле моя,
Так любя ти мені, так любя ти мені,

Чом, чом, чом, земле моя,
Чарує так мене краса твоя?

2. Чим, чим, чим, манить мене,
Пташні твоєї спів, душистий цвіт лісів,
Чим, чим, чим, манить мене,
Водиця струй твоїх, що тут пливе?

3. Тим, тим, тим, дитино знай,
Бо тут ти вперше світ узріла в ярі літ,
Тим, тим, тим, дитино знай,
Бо води ті, ліси, твій рідний край.

4. Тут, тут, тут діди твої
Пролили кров свою, за віру й свободу,
Тут, тут, тут усі твої
Найблизші серденьку, і дорогі!

Віра Лебедова.

55. Соловейко.

Народна мелодія

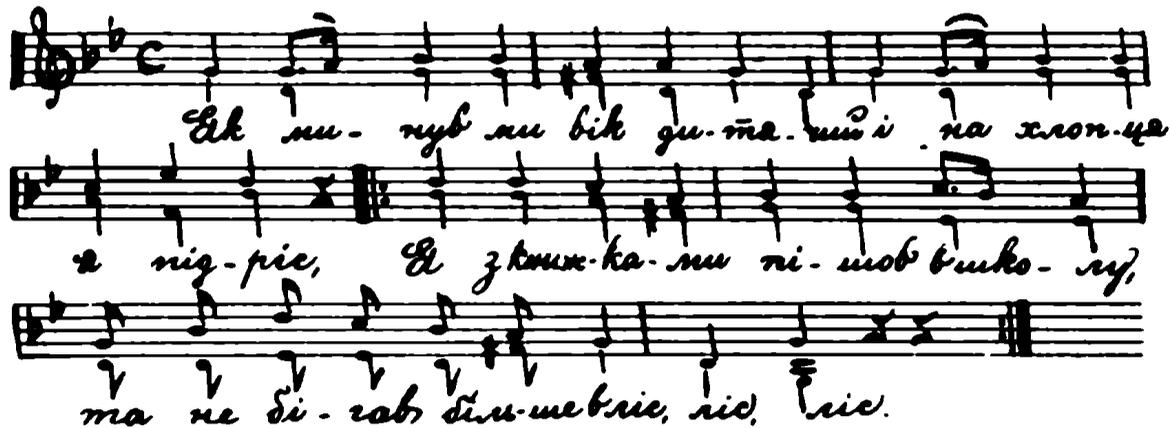
У ді-бро-ві при до-ли-ні, со-ло-
вей-ко на ти-чи-ні, Ду-мку, пі-сню
ви-ли-ва-є, мов сло-ва-ми про-мо-в-ля-є.

1. У діброві, при долині,
Соловейко на тичині,
Думку, пісню виливає,
Мов словами промовляє.

2. Закрив очі соловейко,
На тичині помаленько,
І колишесь і голосить,
Мов у Бога ласки просить.
3. З тої хмари, з тої тучі,
Зариває грім ревучий,
А маленький соловейко
На тичині зелененькій.
4. Учепився тай держиться,
Тучі-грому не боїться,
І співає і сумує,
Хоть ніхто його не чує.

56. Як минув ми вік дитячий.

Ходою .

1. Як минув ми вік дитячий
І на хлопця я підріс,
Я з книжками пішов в школу,
Та не бігав більше в ліс, ліс, ліс.
2. А у школі пан учитель
Зачинали від і, а,
Всі писали на таблиці
І читали з букваря, ря, ря.
3. Цілий рік я пильно вчився
І писав вже і читав,

Та прикладно вже молився
І співав та рахував, вав, вав.

4. Нині я в четвертій клясі
І навчився всього так,
Що не знають усі наші,
Ані сестра, ані брат, брат, брат.
5. Їх тепер я міг би вчити
Бо вже знаю все письмо,
Яких батьків, чиї діти,
Чим ми були, чим єсьмо, мо, мо.
6. Їх тепер я застидаю
Як розкрию їм свій ум,
Як то я читати знаю,
Скільки пісень, скільки дум, дум, дум.
7. Знаю я, що Україна
То мій любий, рідний край,
України я дитина,
Хто не зна — то ся стидай, дай, дай.
8. А як би хто запитався,
Я відкажу 'му ось так:
Лев і тризуб в синім полі
То се України знак, знак, знак.

Миролюб.

57. Баранчик.

Швидко

Народна мелодія

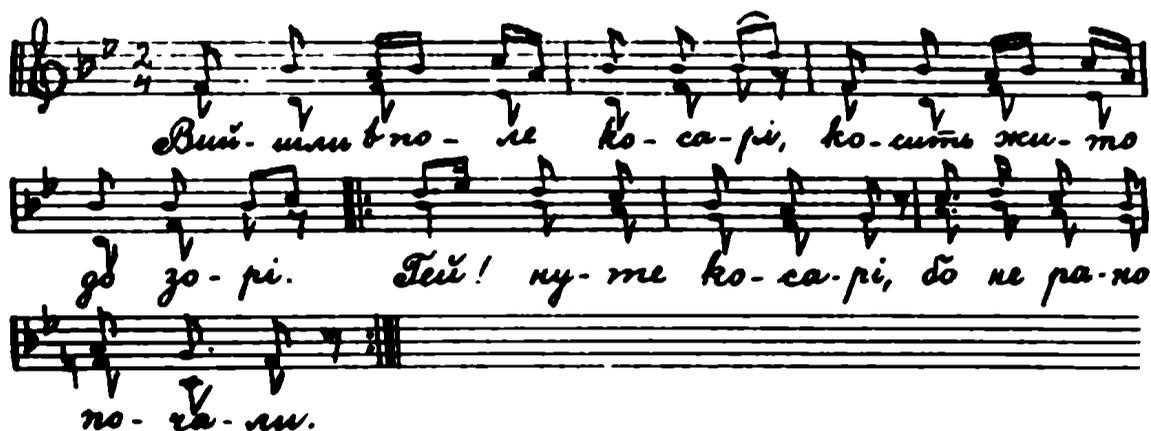
1. Над річкою оболонє зелене,
Ходи, ходи, баранчику до мене.
2. Ой не можу, мій хлопчику, не можу!
Чи не бачиш? Я тут стада сторожу.
3. Та як сонце сховається за гори,
Тоді прийду до твоєї комори.
4. Тупну ніжкою й заблею: бе-бе-бе!
Ой прийшов я на забаву до тебе.

(Крушельн. Чит. I., ст. 65).

58. Косарі.

Ходою

Народна мельодія

1. Вийшли в поле косарі
Косить жито до зорі,
Гей! нуте косарі,
Бо не рано почали.
2. До обіда покосили,
Гострі коси притупили,
Гей нуте ...
3. По обіді віддихали,
Потім коси поклепали.
Гей нуте ...
4. О полудне гребли сіно
І в валочки клали щільно.
Гей нуте ...

5. А в вечері холодком
Клали в копички рядком.
Гей нуте...

6. Завтра треба рано встати,
У стіжечки поскладати.
Гей нуте...

7. Як стіжечки покінчаєм,
По козацьки погуляєм.
Гей нуте...

59. Гоп. гоп!

Окороенько

Я. Ярославенко

Гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, ко-ни-ку в га-льоп,
Гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, ко-ни-ку, в га-льоп!
Че-рез го-ри, до-ли-нонь-ки, не-си ме-не
в ро-ди-нонь-ку, Гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, ко-ни-ку в га-льоп,
Гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, ко-ни-ку в га-льоп!

1. Гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, гоп,
Конику в гальоп (2 р.).
Через гори долиноньки,
Неси мене в родиноньку!
Гоп, гоп, гоп, гоп, гоп, гоп,
Конику в гальоп (2 р.).

2. Гай, гай, гай, гай, гай гай,
Конику гуляй! (2 р.).

На родині веселенько.
На родині все миленько,
Гай, гай, гай, гай, гай, гай,
Конику гуляй! (2 р.).

60. Ой підемо хлопці в школу.

Народна мелодія

The musical score is written on five staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is simple and rhythmic, with some notes beamed together. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody and lyrics. The third staff has a change in key signature to one flat (Bb) and continues the melody. The fourth staff returns to the key signature of one sharp and features a series of eighth notes with the lyrics 'Гей, гей, гей, гей, гей, гей-гей, гей, гей, гей'. The fifth staff concludes the piece with the final line of lyrics.

Ой пі-де-мо хлопці в шко-лу,
пі-де-мо, пі-де-мо, Як за-дзво-нять
по на-у-ці, то на степ май-не-мо.
Гей, гей, гей, гей, гей, гей-гей, гей, гей, гей,
Як за-дзво-нять по на-у-ці, то на степ майнемо.

1. Ой підемо хлопці в школу, підемо підемо,
Як задзвонять по науці, то на степ майнемо.
Гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей, гей,
Як задзвонять по науці, то на степ майнемо.
2. Степ широкий, як те море з травами буйними,
Мов чайками попливемо філями війними.
Гей, гей...
3. Сядем, пісню заспіваєм птичок голосами,
І відгомін понесеться далеко степами.
Гей, гей...
4. Відпічнемо серед цвітів на запашнім сіні,
Кликнем: Слава любій Неньці, нашій Україні!
Гей, гей...

61. І шумить і гуде.

Весело

Народна мелодія

у шумить і гуде, дрібний до-
щик і-де. Зав-тра ді-ти, шко-ля-ри-ки
день хо-ро-ший бу-де. ший бу-де.

1. І шумить і гуде, дрібний дощик іде,
Завтра діти, школярики день хороший буде.
2. Підем в гай, де ручай сіножатком тече;
Де старий пастух Микола, кози, вівці пасе.
3. О заклятім царю скаже казку він нам,
Щоб до него приходити, він просив нас
[вчера сам.
4. Зза горба, вже дуга виглядає, воду пе,
Завтра діти, школярики, день хороший буде.

62. Ой нема то краще в світі.

Маршово

Народна мелодія

Ой не-ма то кра-ще в сві-ті, та як нам,
Діти-миш-точ-ниці і про-бор-ниці шко-ляр-ів рай,
Ми при-хо-ди-мо до шко-ли все на час,
Не за-піз-нить а-ні хвилини на то знає

1. Ой нема то краще в світі, та як нам,
Пильним, точним і проворним школярам,
Ми приходимо до школи все на час,
Не запізнить ані хвилики ніхто з нас.
  2. В школі гарно ми сідаєм у лавки,
Витягаємо зошити й читанки,
Й беремося всі за працю і за труд,
Щоб був гарний для України із нас люд.
  3. Щоб росли ми всі на користь Вітчизні,
В рідний край, щоб загостили волі дні,
Щоб прогнали сіру мраку і туман,
Щоб у цвіті приубрався рідний лан.
  4. Веселися Україно в сій порі,
Ростять в силу твої діти, школярі,
В кожду хвилику здобувають світ знання,
Щоб не йти в життю ніколи навмання.
- Вільшина Остап.

63. Веснянка.

(I. мелодія).

Н. Вахнянин

Ку- ку, ку- ку, ку- та в лі- ску.
Хв- дим спі- вай- мо, ра- до ві- тай- мо Бо- жу,
Бо- жу, Бо- жу ве- сну.

1. Куку, куку, чути в ліску,
Ходім співаймо,
Радо витаймо,
Божу, Божу, Божу весну.

2. Куку, куку, чуємо все,
Гаєм лісочком,
Бором, поточком,
Голос, голос, голос гуде.
3. Куку, куку, птичко мала,
Ти нам співала,
Правду сказала,
Щезла, щезла, щезла зима.

64. Веснянка.

(II. мелодія).

Я. Ярославенко

Му-ку, му-ку, му-ти влі-ску, хо-дім сні,
бай-мо, ра-до ві-тай-мо Бо-жу, Бо-жу,
Бо-жу ве-сню, Бо-жу, Бо-жу, Бо-жу ве-сню!

УВАГА: — До Веснянки є дві мелодії; слова до обох ті самі.

65. А я люблю вчитися.

Весело

Народна мелодія

А лю-блю ви-ти-ся,
що дя-лю-ти-ся. А як доб-ре
са ма-вчу, то-ді гар-но від-пір-ну. від-пір-ну.

1. А я люблю вчитися
І що дня молитися,
А як добре ся навчу
Тоді гарно відпічну.
2. Без науки всім біда,
Без молитви нич нема,
То-ж учімся і молім,
А Бог допоможе всім.
3. Гей до школи школярі
І великі і малі,
Тоді певно і для нас
Прийде скоро ліпший час!

Слава Яремова.

66. Відважний хлопець.

Ходою

Гарм. Е. Туруп

The musical score is written on four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a common time signature (C). The melody is simple and rhythmic, with lyrics written below the notes. The lyrics are: "Ой я хлопець молоденький, готов до розбою, А як вийду на вулицю, гусака ся бою. А як вийду на вулицю, гусака ся бою." The second and third staves continue the melody with the lyrics: "А як вийду на вулицю, гусака ся бою. А як вийду на вулицю, гусака ся бою." The fourth staff concludes the piece with the lyrics: "на вулицю гусака-ся бою."

1. Ой я хлопець молоденький, готов до розбою,
А як вийду на вулицю, гусака ся бою (2 р.).
2. Казали ми кури пасти, горох молотити,
Кури яйця погубили, мене хтіли бити (2 р.).

3. Ой втікав я поза хати, та поза городи,
Зашпортався в гарбузиння, тай наробив
[шкоди (2 р.).
4. Надіхали ревізори, зачали питати,
А я мусів штани дерти, гарбузи латани (2 р.).

67. Гей школярки, соколи.

Ходою

Гарм. Е. Турули

Гей шко-ля-ри-ки со-ко-ли, раз, два, три.
По-спі-шай-те всі до шко-ли, раз, два, три,
Хай у-чіть-ся там на-у-ки, щоб не зна-ли
ко-ли-сь му-ки, раз, два, раз, два, раз, два, три.

1. Гей, школярки, соколи,
Раз, два, три,
Поспішайте всі до школи,
Раз, два, три,
Та учіться там науки,
Щоб не знали колись муки,
Раз, два, раз, два,
Раз, два, три.
2. Не будете все малими,
Раз, два, три,
Щоб не були ви сліпими,
Раз, два, три,

Сліпим гірко в світі жити,
Тяжко, гірко тра' робити,
Раз, два, раз, два,
Раз, два, три.

3. А наука вам допоможе,
Раз, два, три,
І всіх темних переможе,
Раз, два, три,
І ви станете синами
України-Неньки Мами,
Раз, два, раз, два,
Раз, два, три.

І. Новосад.

68. Гей до школи!

Темно маршове

The musical score is written on four staves in a single system. The first staff begins with a treble clef and a common time signature (C). The melody is simple and rhythmic, consisting of eighth and quarter notes. The lyrics are written in a cursive hand below the notes. The lyrics are: "Гей до школи, милі друзі, поспішаймо пильно враз, Бо у школі много скарбів в кожній хвилині жде на нас. Бо у школі, много скарбів, в кожній хвилині жде на нас."

1. Гей до школи милі друзі
Поспішаймо пильно враз,
Бо у школі много скарбів
В кожній хвилині жде на нас.
2. Там учитель щирим словом
Все витає школярів,

І з любовю все трудиться,
Щоб з нас кождий щось умів.

3. Там у школі ми читаєм
Про колишній славний час,
Про князів та про гетьманів
Що то були перше в нас.

4. Про князя Володимира,
Про його мудрих синів,
Про Хмельницького й Мазепу,
Про всіх славних козаків.

5. А як праця вже скінчиться,
То нам пісоньку зачне,
Про те як Січове військо,
За народ у бій іде.

6. Тим то друзі, все до школи
Поспішаймо пильно враз,
Бо у школі вся будучність
Для України і для нас.

69. Пісня українських школярів.

Ходою

Народна мелодія

Гей на-на-га пти-ці у ви-рай,
ки-ну-ла нас до-ла вчу-тий край.
Ки-ну-ла за мо-ре вчу-тий світ,
на нев-пим-ну пра-цю, го-ре й нім.

1. Гей неначе птиці у вирай,
Кинула нас доля в чужий край;
Кинула за море в чужий світ.
На невпинну працю, горе й піт.
2. Ми українські діти з чужини,
Однак вірні слуги Вітчини,
Хоч нас розділяє океан,
Та нам серцем близький рідний лан.
3. Його давна слава нас манить,
Ми також для нього хочем жить;
Як кохати хочем в гаразді,
То й тепер не кинем, у біді.
4. А щоб наші сили покріпить,
Щоб неправду злющу побідить,
В своїй Рідній Школі учимось,
Своїм рідним словом гордимось.
5. І нам Рідна Школа вкаже шлях,
Злетіти до правди наче птах, —
І ми вірим твердо у той час,
Що воскресне сонце для всіх нас.
6. Засіяє в блисках волі край,
Розіветься пишно рідний гай,
І ми всі зберемось як один.
Піднимати славу з під руїн.

Роман Завадович.

70. Спочинок по праці.

Швидко

Народна мелодія

The image shows a musical score for a song. It consists of five staves of music with lyrics written below each staff. The lyrics are in Ukrainian and describe a boy reading a book, being interrupted by a cuckoo and the sun, and then being told to stop reading and go play.

Сів си хлопчик над книжками. Ка-жу у сві-тлиці
при сто-лі, Ку-ку сон-це у ві-кон-ці,
та до хлоп-ця: Хлоп-че мій! По-кинь, ка-же,
книж-ку, та бі-жи-ся гра-ти! Ні, не пі-ду
сон-це лю-бе, Ма-ю ще чи-та-ти.

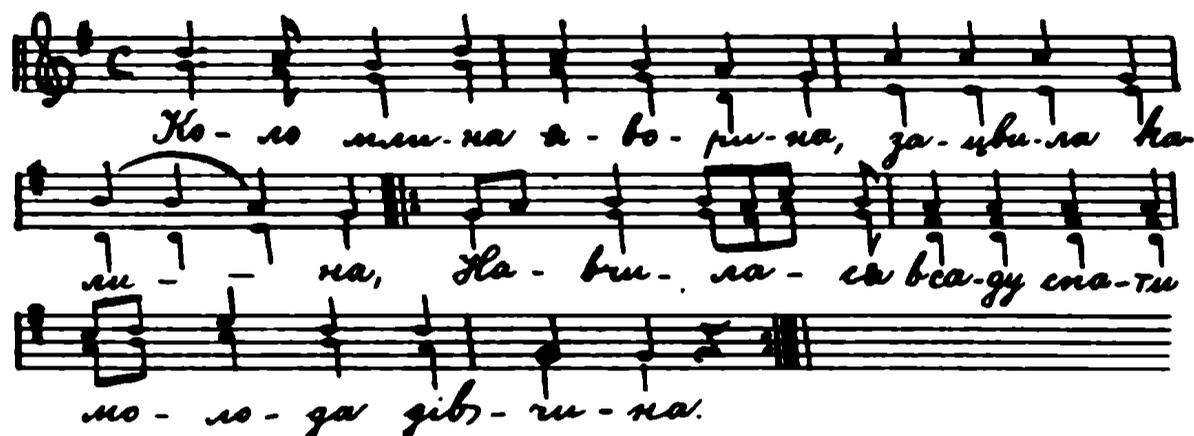
1. Сів си хлопчик над книжками
У світлиці при столі,
Куку сонце у віконце
Та до хлопця: Хлопче мій!
Покинь, каже, книжку,
Та біжи ся грати!
Ні не піду сонце любе,
Маю ще читати.
2. Сів си хлопчик, та читає,
У світлиці при столі,
Куку пташка з під надашка,
Та до хлопця: Піть-пі-лі!
Покинь, хлопче книжку,
Та біжи ся грати!
Ні, не піду пташко люба,
Маю ще писати.
3. Як скінчив же він писати,
Склав папері, помоливсь,

Та тоді аж вийшов з хати,
Та на сонце подививсь.
Гоя, каже, гоя!
Тепер воля моя!
Аж тепер я гратись буду,
Й відпичну від труду.

71. Коло млина яворина.

Ходою

Народна мелодія

1. Коло млина яворина зацвила калина,
Навчилася в саду спати, молода дівчина.
2. Навчилася в саду спати поміж яворами,
Бо хотіла розмовляти помежи стрільцями.
3. Пусти мене моя мати, в садок погуляти,
Як запіють перші півні, йду до дому спати.
4. Піють півні, піють другі, курка ся кокоче,
Кличе мати вечеряти, а дочка не хоче.
5. „Вечеряй ти моя мати, щось там наварила,
Бо вже мені молоденькій вечера не мила”.
6. Коня ведуть, тіло несуть, кінь головку
[клонить,
За ним, за ним дівчинонька білі ручки
[ломить.
7. Коня ведуть, тіло несуть, кінь копитом креше,
За ним, за ним дівчинонька русу косу чеше.

72. Пісня лінивого.

(Народна мел.). Гарм. Е. Турчан

The image shows a musical score for a song. It consists of three staves of music. The first staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody. The third staff is in bass clef and appears to be a piano accompaniment or a different vocal line. The lyrics for the first two staves are: 'Ще здається і нічка не пройшла, / Як до мене матуся вже прийшла.' The lyrics for the third staff are: 'Уставай-же, Івасю, уставай, / Та скоренько до школи ся збирай.'

1. Ще здається і нічка не пройшла,
Як до мене матуся вже прийшла,
Уставай-же Івасю, уставай,
Та скоренько до школи ся збирай.
2. А мені ся щось снило у той час,
Ніби якісь гості є нині в нас,
Дають мені яблука і грушки,
Медяники, орішки, пампушки.
3. Не доснився сон любий і пропав, —
Ох, чому-ж я хоч трохи ще не спав,
Хто видумав ту школу і на що?
І для кого і кому і пощо?
4. Нема в мене охоти до книжок —
Я-б зів собі смачненький пиріжок,
А потім би все бігав по дворі,
Та страшив би всі мухи й комарі.
5. Щоб роботи не було ні на лік,
Щоби хто там пампушечки добрі пік,
Тай до рота щоби самий ще подав,
Я би тоді цілу днину лиш снідав.

73. Журавель.

(Гра).

Діти стоять в коло, побравшись за руки, а одно в крузі
Ходячи то в один, то в другий бік, граючись співають:

Ходою

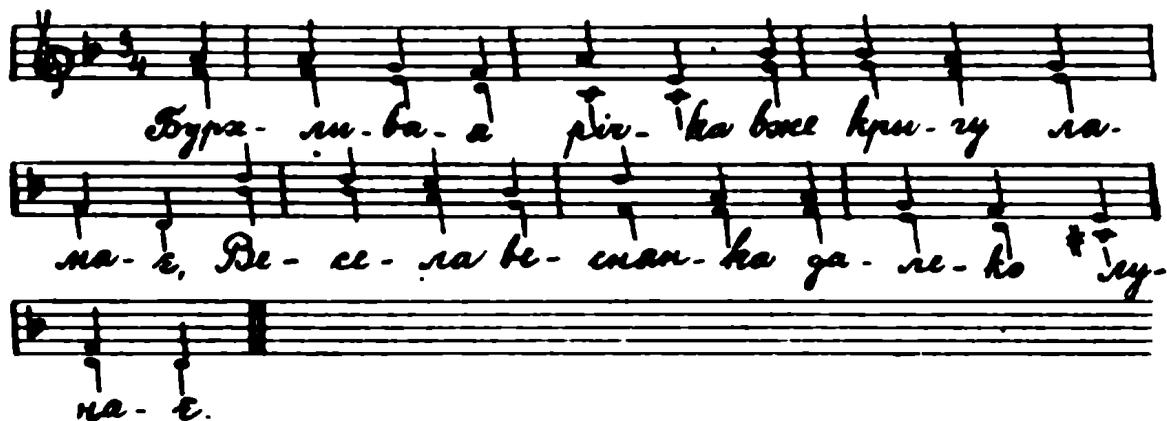
Мелодію записав М. Кумка.

1. Занадився журавель, журавель,
До бабиних конопель, конопель.
2. А я тому журавлю, журавлю,
Ручки, ніжки поломлю, поломлю.
3. Кого люблю тай візьму, тай візьму;
Поцілую, обійму, обійму.

Дитина, що стоїть в середині кола, кого-небудь цілує, той стає на її місце і гра починається з початку.

74. Веснянка.

1. Бурхливая річка вже кригу ламає,
Весела веснянка далеко лунає.
2. З чужої чужини, з далекого краю
Пташки прилетіли до рідного гаю.
3. Сніги розтопились, злилися струмками,
Земля молодіє і вкрилась квітками.
4. Гаї всі і луки піснями озвались;
Веселе проміння з небес засміялось.
5. Весна молодая цвигте і пишає,
І дужую силу у душу вливає.

Б. Грінченко.

75. Косарі.

Гарм. В. Турчан.

Музична партитура для пісні «75. Косарі». Вона складається з чотирьох рядків нот. Під нотою першого рядка знаходяться слова: «Ой там на го-рі — ко-сари ко-са-ри,». Під нотою другого рядка: «А ко-са ся так зви-ває, все тра-вичка». Під нотою третього рядка: «у-сте-ляє, тра-ла, ла, ла, ла, ла, ла, ла,». Під нотою четвертого рядка: «тра-ла ла, ла, ла!».

1. Ой там на горі, косять косарі,
А коса ся так звиває,
Все травичка устеляє,
Тра-ла-ла, ла, ла-ла-ла, ла,
Тра-ла-ла-ла-ла.

2. Посідали всі, жваві косарі;
Коси клепають клевцями,
Аж лунає долинами.
Тра-ла-ла, і т. д.
3. Повставали всі, жваві косарі;
Кождий брусом потягає,
В двоє аж коса згинаєсь.
Тра-ла-ла, і т. д.
4. Заспівали всі, жваві косарі;
Все стинай, ти косо наша,
Щоб на зиму була паша.
Тра-ла-ла, і т. д.

76. Качки й рибаки.

The musical score is written on four staves. The first staff is for the voice, marked 'Соло.' (Solo). The second staff is for the guitar, marked 'Гит.' (Guitar). The third and fourth staves are for the piano accompaniment, marked 'Пл.' (Piano). The lyrics are written below the staves in a cursive script.

Соло.
Бу- ве ка-чек-ка з ка-че-ня-та-ми,
Гит.
на мо-ре но-чу-ва-ти,
Пл.
А за не-ю си-зий се-лезень,
Тай став їй ка-за-ти.

1. Пливе качечка з каченятами
На море ночувати,
А за нею сизий селезень,
Тай став їй казати:
2. Стривай качечко, стривай старая,
Роскажу тобі вісти,
Був я на морі, чув поговорн,
На тебе плетуться сіти.

3. Нехай-же плетуть, переплітують,
Я того не боюся,
Діточки пірнуть, сіточки пірвуть,
А я стара перелину.

77. Пісня до св. Миколая.

Поволи

The musical score consists of four staves of music. The first staff is in G major (one sharp) and 3/4 time. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody. The third staff continues the melody. The fourth staff concludes the piece with a double bar line.

О хто, хто Ми-ко-ла-є лю-бить,
О хто, хто Ми-ко-ла-ю слу-жить,
То-му свя-тий Ми-ко-лай на вся-кий час по-магає
Ми-ко-ла-є.

1. О хто, хто, Миколая любить,
О хто, хто, Миколаю служить,
Тому святий Миколай
На всякий час помагає,
Миколає!
2. О глянь глянь на Вкраїну рідну,
О глянь, глянь на знищену, бідну!
Ми Тебе всі діти молим,
Проси в Бога Ти їй долі,
Миколає!
3. О проси долі для Вкраїни,
О нехай встане із руїни!
Долю-щастя най витає,
В Славі й Волі най сіє,
Миколає!

78. Не миритись милі братя.

Ходою

Не ми-ри-тись ми-лі бра-тя, а бо-ро-тись
ни-ні нам, Бо ша-лі-є Кат за-взя-тий,
смерть го-ло-сить у-сім нам Гей у бій ста-
вай-мо ра-зом, грудь при груді до ря-ду,
Кров, жи-ття не жаль від-да-ти за на-род і
Вітчиз-ну.

1. Не миритись милі браття,
А боротись нині нам,
Бо шаліє кат завзятий,
Смерть голосить усім нам.
Гей у бій ставаймо разом,
Грудь при гуди до ряду,
Кров, життя не жаль віддати
За народ і вітчину.
2. Гей у Січи, товариство,
Кличе сурма кошова,
Най воскресне Запорожців
Давна слава та грімка.
Разом, браття, під прапор наш,
Най нас клич його веде,
Тільки смілі пут не знають,
Тільки смілих воля жде.
Віра Лебедова.

79. Де згода в родині.

Мірно

Музична партитура для пісні «Де згода в родині». Вона складається з п'яти рядків нот на п'ятилінійних лінійках. Під нотою кожного рядка вказано відповідні слова пісні українською мовою. Ритм позначено як «Мірно».

Де зо-да вро-ди-ні де мир і ти-ши-
на, щє-сш-вє там лю-ди бла-
жен-на сто-ро-на. Їх Бог бла-го-слов-
ляє, до-бро їм по-си-ла-є, і
зми-ли вік жи-вє, і зми-ли вік жи-вє

1. Де згода в родині, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона,
Їх Бог благословляє, добро їм посилає,
І з ними вік живе (2 р.).
2. Де згоди немає і де мир не царить,
Там Господь не витає, добром їх не дарить,
Добро все, всі прожитки, худоба і їх дітки
Зникає мов той дим (2 р.).

80. Зайчик на морозі.

Поводж

Музична партитура для пісні «Зайчик на морозі». Вона складається з трьох рядків нот на п'ятилінійних лінійках. Під нотою кожного рядка вказано відповідні слова пісні українською мовою. Ритм позначено як «Поводж».

Си-дять зай-чик на мо-ро-зі, а мороз сні-
ти-сє, Во-нока бі-дне зай-че-на-тво
на біто а-ні ти-сє.

1. Сидить зайчик на морозі,
А мороз аж тисне,
Воно-ж бідне зайченятко
Навіть ані писне.
2. Лапки, вушка задубіли,
В жилах кров холоне,
Воно-ж бідне зайченятко
Тільки тихо стогне.
3. Ось лісочок. Там пожива
В лісовій громаді;
Так би й скокнув, та як можна,
„Вова” на заваді.
4. Ось трясеться, стулив вушка,
Не дрімає око...
Мерзне бідне зайченятко
В полі одиноко.

(Слова О. Білоусенка).

81. Ковалі.

Мірно

1. Куй, куй, ковалі,
То великі, то малі,
А старого коваля
Посадили на коня.

2. Ковалеву молодицю
Посадили на лошицю,
А маленькі ковалята
Посадили на лошата.
3. Старий коваль поза плечі
Заглядає в низ до печі,
Чи є борщ, чи є каша,
Чи є в борщи штука мяса.

82. Нова рада стала.

(Коляда).

Поважно

Но-ва ра-дість ста-ла, я-ка не бу-ва-ла,
зві-зда я-сна над вер-те-пан
сві-тлан-я-сі-я-ла.

1. Нова рада стала,
Яка не бувала,
Звізда ясна над вертепом
Світлом засіяла.
2. Де Христос родився,
З Діви воплотився,
Як чоловік пеленами
Убого повився.
3. Пастушки з ягнятком
Перед тим дитятком,
На коліна упадають,
Бога прославляють:

4. Просим Тебе, царю,
Небесний владарю!
Даруй літа щасливії
Сему господарю.

5. Сему господарю,
Й його господині,
Даруй літа щасливії
Всій його родині.

83. „Мати Олена”

(Гра).

Діти стають в коло, побравшись за руки, а одно по вибору стає в середині. Ходячи то в один то в другий бік, діти приспівують:

Темпом марша

Зі збірн. М. Тележиньського

Ma - ти О - ле - на учить сво - ї ді - ти:
Гей же ді - ти, гей - же га, гей же га,
гей же га, ро - біть ді - ти те що я,
те що я, те що я.

Мати Олена учить свої діти:
Гей же діти, гей же га,
Гей же га, гей же га,
Робіть діти, те що я,
Те що я, те що я.

Інтна, що стоїть по середині кола, робить який-небудь рух і всі діти повинні його повторити. Хто промахнеться, йде в круг і гра починається з початку.

84. Був собі хлопець.

Швидко

Народна мелодія

The musical score consists of four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The melody is written in a simple, rhythmic style. The lyrics are written in a cursive script below the notes. The lyrics are: "Був, раз со-бі пу-стий хло-пець, ве-се-лий та гой-кий, він до шко-ли не хо-див, ли-ше стрі-ляв бом-ки. Ой йо-йо-йой, ой-йо-йой, ли-ше стрі-ляв бом-ки."

1. Був раз собі пустий хлопець,
Веселий та гойкий,
Він до школи не ходив,
Лише стріляв бомки.
Ой, йо-йо-йой, ой-йо-йой,
Лише стріляв бомки.
2. Раз пішов він до сусіди,
До Івана Мушки,
Тай в городі висмикав він
Моркву і петрушку.
Ой, йо-йо-йой, ой-йо-йой,
Моркву і петрушку.
3. Напхав повно у кишені,
Суне, як барила,
Аж тут дядько, Іван Мушка
Його здогонили.
Ой, йо-йо-йой... і т. д.
4. Вхопив дядько пустуна
За чуприну чорну,

Та всю моркву солоденьку
Із всіх кишень горне.

Ой, йо-йо-йой... і т. д.

5. Тай положив на коліно
Насипав му „бобу”,
Аж відлежав бідачисько
Цілісіньку добу.

Ой, йо-йо-йой... і т. д.

6. Памятав він теє все,
Моркву і петрушку —
Нераз бідний аж зжахнеться,
Як згадає Мушку.

Ой, йо-йо-йой... і т. д.

85. На весні.

Веселе

Народна мелодія

Ой ми-ну-ла вже зи-ма, сні-гу, ле-ду
вже не-ма. Ой не-ма, ой не-ма,
сні-гу, ле-ду вже не-ма.

1. Ой минула вже зима,
Снігу, леду вже нема.
Ой нема, ой нема,
Снігу, леду вже нема.
2. Вже вернули журавлі
Й соловії ті малі.
Ой малі, ой малі,
Соловії ті малі.

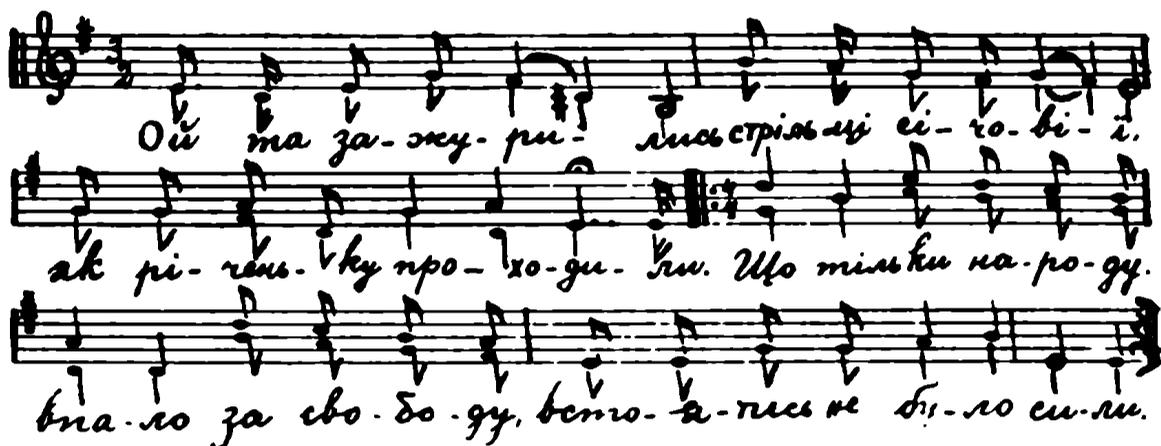
3. Лугом цвіти вже цвітуть,
Вівці траву вже пасуть.
Вже пасуть, вже пасуть,
Вівці траву вже пасуть.

4. Піснь-веснянку співаймо
Й весну гожу витаймо.
Витаймо, витаймо,
Весну гожу витаймо.

86. „Як Збруч річку проходили”.

Звільня

Р. Купчинський

1. Ой та зажурились Стрільці Січовії,
Як Збруч річку проходили,
Що тільки народу впало за свободу,
Встоятись не було сили.
2. Ой та зажурились Стрільці Січовії,
Стали дрібні сльози лити;
Буде ворог лютий, батьками орати,
Матерями волочити.
3. Ой не тішся Ляше, що до Збруча ваше,
Ще живе стрілецька слава,
Вернуться ще тії, Стрільці Січовії
Задрожить тоді Варшава.

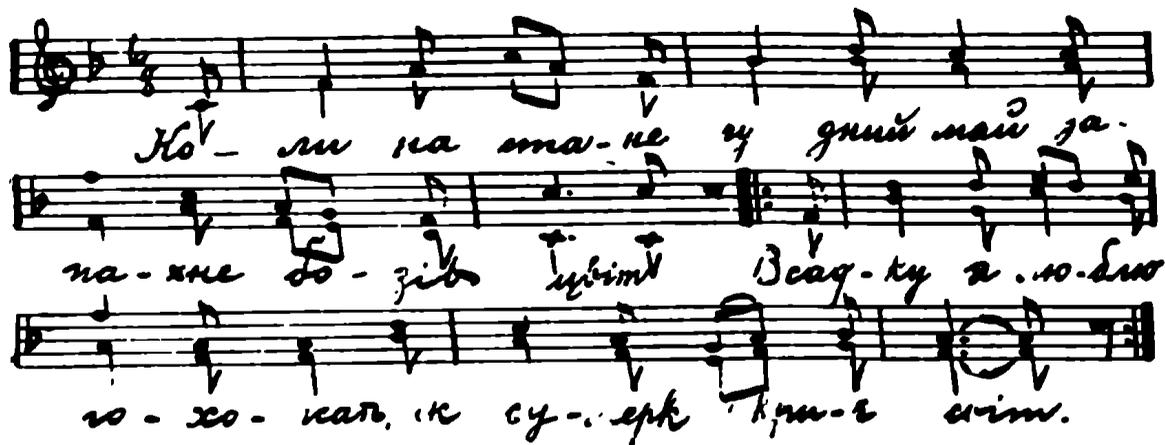
87. Де Дніпро наш.

Ходою

Де Дніпро наш котить філі, рве стрімкі пороги,
там Вкраїна все зелена, славний край розлогий.
Там козацтво виросло, слави, волі добувало,
Україна, Україна, славний край козацький,
Україна, Україна, славний край козацький

1. Де Дніпро наш котить філі, рве стрімкі пороги,
Там Вкраїна все зелена, славний край розлогий.
Там козацтво виростало, слави, волі добувало;
Україна, Україна, славний край козацький (2 р.).
2. Там де Чорне Море грає, Буг, Дністер філюють,
Де шляхами, де степами чумаки вандрують.
Там за нарід і за віру, ніс козак життя в офіру,
Україна, Україна, славний край козацький (2 р.).
3. І не стало Запорозжя, вже нема гетьманів,
Над степами України чути звук кайданів.
І мов сонця цвітка в полі воскресення жде і волі,
Україна, Україна, славний край козацький (2 р.).

88. Коли настане чудний май.

Коли настане чудний май за-
пахне бозів цвіт, За садку я люблю по-
хожати, Як сумерк вкриє світ.

1. Коли настане чудний май,
Запахне бозів цвіт,
В садку я люблю похожать,
Як сумерк вкриє світ.
2. В маєвий вечір як в ставку
Проміння зір тремтить,
Душа моя на крилах мрій
У рідний край летить.

89. Баба і курчата.

Весело

Народна пісня

За-га-да-ла ба-бу-сень-ка
За-га-да-ла ба-бу-сень-ка
май за-бо-га-ти-ти, ба-бу-сень-ка
ку-ра-точ-ку
на-ла щоб ви-бе-ла жи-ти,
P P kbo, kbo

1. Загадала бабусенька, тай забогатіти,
Підсипала куряточку, щоб вивела діти.
Кво, кво, кво, кво, кво,
Кво, кво, кво, кво, кво, кво.
2. Ой пігнала бабусенька куряточка пасти,
Сама сіла на приспонуку куделичку прясти.
Дир, дир, дир ... і т. д.
3. Ой хмариться, туманиться став дощ накрапа-
Стала баба куряточка в хату заганяти. [ти.
Ціп, піп ... і т. д.
4. А ще троє не загнала, вже двоє стоптала,
Обернулась, спотикнулась тай на трете впала.
Ох, ох ... і т. д.

90. Гей там на горі Січ іде.

Ходою

Народна мелодія

The musical score is written on four staves. The first staff is the melody, starting with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The second and third staves are accompaniment, with the second staff having a bass clef. The fourth staff is a simplified accompaniment, possibly for a guitar or piano, with a treble clef and a simplified rhythmic pattern. The lyrics are: Гей там на го-рі Січ і-де, Гей ма-ли-но-вий стяг не-се, Гей ма-ли-но-вий, на-ше сла-вне то-ва-ри-ство, Гей, ма-ше-ру-є, раз, два, три!

1. Гей, там на горі Січ іде,
Гей, малиновий стяг несе,
Гей, малиновий,
Наше славне товариство,
Гей, машерує, раз, два, три!

2. Гей на переді кошовий,
Гей, як той орел степовий,
Гей, як той орел, і т. д.
3. Гей, а позаду осаул,
Гей, твердий хлопець, як той мур,
Гей, твердий хлопець, і т. д.
4. Гей, отамане, батьку наш,
Гей, веди, батьку, вперед нас!
Гей, веди батьку, і т. д.
5. Гей, молод хлопче, підростай,
Гей, та до Січи приставай!
Гей, та до Січи, і т. д.
6. Гей, наша Січ нам дорога,
Гей, як та мати всім одна.
Гей, як та мати, і т. д.

91. Бог предвічний.

Велично

Бог пред-ві-чний на-ро-див-ся, Прий-шов днес
із не-бес, щоб спа-сти люд свій весь,
і у-ті-шив-ся.

1. Бог предвічний народився,
Прийшов днес із небес,
Щоб спасти люд Свій весь
І утішився.

2. В Вефлеємі народився,
Господь наш, Христос наш,
І Спас наш, для всіх нас
Він народився.
3. Обявив се Ангел Божий,
Наперед пастирям,
А потім звіздарям
І земним звірям.
4. „Слава Богу” — заспіваймо,
Й Сини Божому,
Панови нашому
Поклін віддаймо.

92. Гей, пластуни! Гей юнаки.

(Марш Пластунів).

Холою

Муз. Я. Ярославенка

The musical score is written on ten staves. The first staff is a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). The melody is simple and rhythmic, suitable for a march. The lyrics are written in a cursive script below the notes. The lyrics are: "Гей пла-сту-ни, Гей ю-на-ки! Ми ді-ти сон-ця і Ве-сни, Ми ді-ти ма-те-рі при-ро-ди. До нас шу-ють зе-ле-ний бір, і лі-сок, по-ля до віль-них гір, на а-сні зо-рі ти-хі бо-гу, на а-сні зо-рі, ти-хі бо-гу. на бо-гу."

- Коло вас би тільки сісти,
Ну, і їсти, їсти, їсти.
2. Ви в кухарстві буйний: цвіт,
Полубив вас цілий світ;
В кухні ви мов в лісі пташка,
Ну, а їсти вас — іграшка.
3. Їли вас і козаки,
Як робили байдаки,
Їли вас і гайдамаки,
Ліпші ви як риби й раки.
4. А тепер вас, пироги,
Ідять наші вороги;
Гей, український пироже,
Не лізть у горло вороже!

94. Заграй . . .

Музична партитура для пісні «Заграй, ти Цигане старий». Партитура складається з п'яти рядків нот. Під нотою першого рядка вказано текст: «За - грай ти Ци - гане ста - рий, та - ко - ї як га - да - ю; І гро - ший дам, ви - на ти дам і всьо - го, що лиш ма - ю, І гро - ший дам ви - на ти дам і всьо - го, що лиш ма - ю.». Ноти мають різні ритмічні значення, включаючи восьмі, шості та чверті. Висхідна шкала в кінці партитури закінчується двома нотами: G4 та F4.

1. Заграй, ти, Цигане старий,
Такої як гадаю;
І грошей дам, вина ти дам
І всього, що лиш маю.

2. Бо лютий біль от тут горить
І груди розпирає,
А бідне серце так болить,
Що гине, умирає.
3. Заграй старий, от тую піснь,
Що то колись співала,
Старая ненька, як мене
В колисці колисала.
4. Чаруй мені минувші дні,
Літа сі молодії,
Прегарні золотаві сни,
Гой рай і ті надії...
5. Заграй старий! Як потечуть
Дві сльози по личеньку,
То лекше стане на душі
І лекше на серденьку.

Ізидор Воробкевич.

95. Ранок.

The image shows a musical score for the song '95. Ранок.' (Morning). The score is written on five staves in a single system. The first staff begins with a treble clef, a common time signature (C), and a dynamic marking of 'p'. The lyrics are written in a cursive script below the notes. The melody is simple and melodic, typical of a folk or children's song. The lyrics describe a peaceful morning scene with a sun, birds, and a river.

Зві - їди га - снуть, сон - це ося - дить вже збу - ди - ть
птич - ки всі, со - їо - вей - ко вже за - во - дить
при по - то - ці у га - ї. Май - во - рон - ки
ніз - лі - та - ють, т - ло ввоз - ду - сі сі - ва - ють,
Бо - га ве - ш - га - ють.

1. Звізди гаснуть, сонце сходить,
Вже збудились птачки всі,
Соловейко вже заводить
При потоці у гаї.
Жайворонки підлітають,
Мило в повітрі співають,
Бога величають.
2. З дзвіночками худобина
На пасовиско іде,
На толоці і долині
Все збудилось і гуде;
В поле хлопці поспішають,
На фльоярах вигравають,
Бога величають.
3. Цвіт в городі в сонці сяє,
Мов той камінь дорогий
І барвінок, туліпани,
Рожа і гвоздик малий;
Все до неба ся здіймають,
І мов тиху пісню співають.
Бога величають

96. Гася.

Швидко

Муз. Е. Турули

Вий-шла Га-ся на поз-ві-ре,
сип-ле їй-же на-че мак, Ле-тять пта-си,
ні-віль, ні-ї, кур-ка куди-те, куд-ку-дак!

1. Вийшла Гася на подвіре
Сипле збіже наче мак,
Летять птахи, півень піє,
Курка кличе: куд-ку-дак!
2. Вийшла Гася на подвіре,
Бо і качкам їсти тра';
Летять птахи, білий качор
Кличе грізно: ква-ква-ква!
3. Вийшла Гася на подвіре
Кличе гусий: Де ви є?!
А гусоньки відвічають
Своїй Гасі: ге-ге-ге!
4. Гася пташню накормила,
Щоби сита була вся,
Потім в хату повернула
І співала: тра-ла-ла!

97. Лінива коза.

Швидко

Народна мелодія

Музична партитура для пісні «Лінива коза». Партитура складається з п'яти рядків нот. Над першим рядком вказано темп «Швидко» та інструмент «Аран». Під нотами наведено українські ліричні рядки: «Ко-зу-ню, лю-бу-ню при-стань до ме-не. Ні-чо-го не бу-деш ро-би ти в ме-не. Гон, гон, ко-зу-ню, гон, гон, си-рень-ка. Гон, гон ко-зу-ню мо-я си-лень-ка».

1. Козуню, любуню пристань до мене,
Нічого не будеш робити в мене.

Гоп, гоп, козуню, гоп, гоп, сіренька,
Гоп, гоп, козуню, моя біленька.

2. В мене водиця віконцем тече,
В мене горобчик хліба напече.
Гоп, гоп...

3. Ой розходися, розвеселися,
У своєму дворі, у веселому.
Гоп, гоп...

4. Коза ногою, жито копою,
Де коза рогом, там жито стогом.
Гоп, гоп...

5. Вискочив вовчок, за козу чоп, чоп,
А вовченята за козенята.
Гоп, гоп...

6. Лінива козуня не заховалась,
І в зуби вовкові таки попалась.
Гоп, гоп...

98. Родимий краю.

Мірно

муз. Матюка

Музична партитура для пісні «Родимий краю». Вона складається з чотирьох систем нот, кожна з яких має свій текст під нею. Ноти написані чорними знаками на п'ятилінійній шкалі. Текст пісні: Родимий краю, де ти родилась, / Вас збув таю, місяць любові; / Зелений ви, ліси, моши, / Маши. Візба-ти діди ми з мамми.

1. Родимий краю, село родиме,
Вас я вітаю, місця любими,
Зелені ниви, ліси, могили,
Щасливі з вами дні ми уплили.
2. І ти хатино, стріхо низенька,
Мила родинно, нене рідненька!
Вас повитати душа бажає,
Більшої втіхи в світі не має.
3. І ти керничко, свідку любови!
Витай, сестричко, витай ми знова!
Скажи ми правду, скажи щирійшу:
Чи я ще знайду любов давнійшу?

Слова Мидловського.

99. Чемні діти.

Ходою

Слова: О. Яремової

Ми чем-кі ді-ти, укра-їн-ські цві-ти,
Ша-ну-ем Бо-га, прав-ду і до-бро.
Лю-бим сво-ю ха-ту, хоч і не бо-га-ту, ми
за на-род жит-тя сво-є да-мо.

1. Чи чемні діти, українські цвіти,
Шануєм Бога, правду і добро,
Любим свою хату, хоч і не богату,
Ми за народ життя своє дамо!

2. А як з літами станем газдами,
Возьмем у руки леміш, чересло.
З'орем перелогі, будуть повні стоги,
Розбогатіє ріднеє село!
3. І ми дівчата, мов ластівята
Дбати будемо про рідне гніздо.
Будем працювати, бідних спомагати,
Розбогатіє ріднеє село!

100. Школярський гімн.

1. Шко-ля-ре, шко-ля-ре, чо-ло до го-
ри, дай о-ко і сер-це ра-ді-
є, ще по-ки шко-ляр сто, не за-є жур-
ди, бо шко-ла на-м ма-ста ле-лі-
є. Як ми-ло за-да-єш ко-мсь ми тай
час, ко-ли ми до шко-ли хо-ди-
ли, як ви-м-ся ра-ди, спі-ва-ли всі
бра-то, як бра-то-моя, ма-сто ми ми-
ли. Як ми.

1. Школяре, школяре, чоло до гори,
Най око і серце радіє,
Ще поки школяр хто, не знає журби,
Бо школа нам щастя леліє.

Як мило згадаєм колись ми той час,
Коли ми до школи ходили,
Як вчилися разом, співали всі враз,
Як в radoщах, щастю ми жили.

2. Ми в школі навчилися любити своє,
І не забувати ніколи,
Свій край, свою мову, що було і є, —
Се пам'ятка наша зі школи.

Гей, мило згадаєм і т. д.

П. Кирчів.

101. Поворот з гаю.

Музична партитура для пісні «Поворот з гаю». Вона складається з шістьох рядків нот. Перший рядок починається з ключа фа-бемоль і ритмічного знаку. Під нотою першого рядка написано: «Як лиш сонечко збудилось», під другого: «ми у гай густий пішли, Пестрих цвітів», під третього: «на-зби-ра-ли, я-гі-док смач-них най-шли», під четвертого: «Пе-стрих цві-тів, на-зби-ра-ли я-гі-док смач-», під п'ятого: «них най-шли.»

1. Як лиш сонечко збудилось,
Ми у гай густий пішли,
Пестрих цвітів назбирали,
Ягідок смачних найшли.

2. Заспівали, де що знали,
Аж гаями голос йшов,
І здавалось, відгукнулась
Сотня звуків із дібров.
3. У потічку ми купались,
Пили воду з жерелця,
Чули пісні соловія,
Мов чарівного співця.
4. Так що дними, мої сестри,
По науці підем в ліс,
Бо наука дасть розраду
І обітре каплі сліз.
5. Сонце вже високо знялось,
Час вертати до села,
Дзвінок кличе нас до школи,
Ах, до школи вже пора.

Р. Завадович.

102. Українській дитині.

Поволи

у - чи - ка ди - ти - но, бо ви - ти - ка
тре - ба, у - чи - ка го - люб - ко, най ро - зум не
стито, най сер - це і во - ля дуа тро - сте
вси - лу, Для ти - та, для сві - та тре - ба са у -
чотко.

1. Учися, дитино, бо вчитися треба,
Учися голубко, най розум не спить,
Най серце і воля і дух росте в силу,
Для життя, для світа треба ся учить.
2. Учися, дитино, бо доля не мати;
Шукать її треба, сама не прийде;
А той її має, той її зазнає,
Кому розум сонцем в головці зійде!
3. Учися, дитино, бо вчитися треба;
Шукай сонця правди, най розум не спить,
Чого научишся, вода не забере,
Не візьме розбійник, огонь не спалить!

103. Шумить, гуде.

The image shows three staves of musical notation in G major (one sharp) and 3/4 time. The melody is written on a treble clef. The lyrics are written below the notes, with some words underlined. The lyrics are: Шумить гуде діброва, плаче тужить сиротонька, плаче тужить і ридає, собі доленьки не має.

1. Шумить гуде дібровонька,
Плаче, тужить сиротонька,
Плаче тужить і ридає,
Собі доленьки не має.
2. Боже з неба високого,
Глянь на мене молодого,
Глянь на мене, я Тя прошу,
Дай мені долю хорошу.

104. Широкеє болонячко.

Вільно

The image shows a musical score for the song 'Широкеє болонячко'. It consists of five staves of music. The first staff is the vocal line, starting with a treble clef and a common time signature (C). The lyrics are written below the notes. The second and third staves are accompaniment for a piano, with a bass clef and a common time signature. The fourth and fifth staves are also accompaniment, with a bass clef and a common time signature. The lyrics are: 'Ши-ро-ке-є бо-ло-ня-чко вкри-ла вже тра-ва, За-ма-ї-лись цві-точ-ка-ми лу-ги і по-ля. Гей, гей ми-лий Бо-же, а-ка то-та ве-сна го-жа, світ мов бо-жий рай.' The word 'рай' is written below the final notes of the fifth staff.

1. Широкеє болонячко
Вкрила вже трава,
Замайлись цвіточками
Луги і поля.
Гей, гей, милий Боже,
Яка тота весна гожа,
Світ мов Божий рай.
2. Забрєніли, задзвеніли
Пчїлки і мушки,
А пташечки заспївали
Свої спїванки.
Гей, гей, і т. д.
3. Гей-же діти, соколята,
На дворї вже май,
Не у хатї нам сидїти,
А пора у гай!
Гей, гей, і т. д.

105. Не здавить ворог нас!

Помірно з виразом

Муз. Я. Ярославенка

Музична партитура для голосу, написана Я. Ярославенкою. Партитура складається з п'яти рядків нот. Під нотою вказано українські ліричні тексти. Темп вказано як «Помірно з виразом».

1. Досить нам болю, сліз і мук,
Досить вже з нас недолі;
Кайдани впали з наших рук,
Ми діти правди й волі.
Ми всі клянємось Богу враз:
Не здавить ворог нас.
2. Засіяв ворог трупом лан,
Гарматами скородить —
А кожда капля крові нам
Борця нового вродить.
Ми всі клянємось і т. д.
3. Конають сестри по тюрмах,
Без хліба гинуть діти,
Та ще не бракло сили нам,
Щоб їх освободити.
Ми всі клянємось і т. д.

4. Нехай не тішиться деспот,
Що ми спокійно ждемо —
Бо за Україну, за Народ
Ми всі у бій підемо.
І всі клянемося і т. д.

5. Гей людоїди — не пора
Над нами глузувати!
Ідея наша пресвята,
Не дасться потоптати.
Бо всі клянемося і т. д.

106. Ой у полі могила.

Повільно

Народна мелодія

The musical score is written on three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody is written in a simple, folk-like style. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody and includes a section marked with a double bar line and a 'C' time signature. The third staff concludes the piece with a double bar line and the instruction 'Повторяється рр.' (Repeats r.r.).

ай у по-лі мо-ги-ла зві-трам го-во-ри-ла!
По-вій, ві-тре буй-не-сен-ький,
щоб я не счор-ні-ла!

1. Ой у полі могила з вітром говорила:
Повій, вітре буйнесенький, щоб я не счорніла.
2. Щоб я не чорніла, щоб я не марніла,
Щоб на мені трава росла, та ще й зеленіла.
3. І вітер не віє і сонце не гріє,
Тільки в степу при дорозі трава зеленіє.
4. Ой у степу річка, через річку кладка;
Не покидай, козаченьку, рідненького батька!

5. Як батька покинеш, сам марно загинеш, —
Річенькою бистренькою за Дунай заплинеш.:
6. Бодай тая річка коширом заросла,
Вона мого товариша за Дунай занесла.

107. Стоїть гора високая.

Помалу

1. Стоїть гора високая,
Попід горою гаї;
Зелений гаї, густесенький
Неначе справді рай.
2. В гаю співають пташечки
Веселі пісеньки,
Дуби рясні нашіптують .
Хороші казочки.
3. Під гаєм вється річенька,
Як шкло вона блистить,
Долиною широкою
Кудись вона біжить.
4. Несе вона відгомін той,
Від співів і казок,
Для милої громадоньки
Українських діток.

Переказала О. Пчілка.

108. На небі зірка.

(Коляда).

На не-бі зір-ка я-сна за-ся-ла,
І я-сним сві-тлом сі-я-є;
Хви-ля спа-сен-ня нам за-ви-та-ла,
Бог в Виф-ле-є-мі рож-да-єсь.
Щоб зе-млю з не-бом в од-но злу-чи-ти,
Хри-стос ро-див-ся: „Сла-ві-те!“ Хри-стос ро-див-ся:
„Сла-ві-те!“

1. На небі зірка ясна засяла,
І ясним світлом сіяє;
Хвиля спасення нам завитала,
Бог в Вифлеємі рождаєсь.
Щоб землю з небом в одно злучити,
Христос родився: „Славіте“!
2. В біднім вертепі, в яслах на сіні,
Спочив Владика, Цар світа;
Тому до него спішім всі нині,
Нашого жде він привіта.
Спішім любовю його ogrіти,
Христос родився: „Славіте“!

3. Благослови нас Дитятко Боже,
Дари нас нині любовю,
Вся сила пекла нехай не зможе
Нас розділити з Тобою.
Благослови-ж нас, ми Твої діти.
Христос родився: „Славіте”!

109. Забава в сойку.

Діти діляться на дві рівні групи. Одна група сідає на площі кругом, звернена лицем на зовні, друга група „сойки” беруться за руки і ходячи то в один, то в другий бік співають:

Ходою

Народна мелодія

Ой літала сойка під зеленим гаєм,
А за нею сойки над бистрим ручаєм.
Гей, гей, мало нас, а ти . . . . .
Ходь до нас. Ходь до нас.

Ой літала сойка під зеленим гаєм,
А за нею сойки над бистрим ручаєм.
Гей, гей, мало нас,
А ти . . . . . ходь до нас!

Дитина, названа по імені встає, прилучається до „сойків” і спів починається з початку, аж доки всі сидячі не стануть сойками. Тоді обі групи міняються: Ті, що були „сойками” сідають, а ті що сиділи — стають сойками і гра починається з початку.

110. Ой летіла зазуленька.

Звільня

Народна мелодія

Ой ле-ті-ла за-зу-лень-ка по-над мо-ре
в гай, Та пу-сти-ла си-ве пю-рце у ти-хий Ду-
най.

1. Ой летіла зазуленька понад море в гай,
Та пустила сиве пюрце у тихий Дунай.
2. Пливи, пливи, сиве пюрце, долі за водов,
А я собі молоденька човном за тобов.
3. Припливемо, сиве пюрце, на жовтий пісок,
А там собі заспіваєм усіх співанок.

111. Понад Чорне Море.

По-над чо-р-не мо-ре, лі-та-ли во-
ро-ни, за-пла-ка-ли но-во-бран-ці
у тяжкій не-во-лі.

1. Понад Чорне Море, літали ворони,
Заплакали новобранці
У тяжкій неволи.

2. Ой як заплакали, тяжко затужили;
От-тож ми ся в сього пана
Вірно дослужили.
3. Ви старі вояки беріть нас у руки,
Не бийте нас, не карайте,
А вчіть нас науки.
4. Ой бо наші руки того не робили,
Ми сіяли тай орали,
За плугом ходили.

112. Злетів кіс на покіс.

Швидко

Народна мелодія

Зле-тів кіс на по-кіс, пе-ре-піл-ка
веть-ся, Ду-же йо-му спо-до-ба-ла-ся,
за-баг о-же-нить-ся.

1. Злетів кіс на покіс,
Перепілка веться,
Дуже йому сподобалась,
Забаг оженився.
2. Перепілко моя,
Чи підеш за мене?
— Ой не тепер косарику,
Ще жито зелене.
3. Пшениця у снопах,
Жито покосили,
Позвозили, змолотили
У млин поносили.

4. Як змололи усе,
Учинили раду,
Щоб спросити й погостити
Всю птичу громаду.

5. А синичка місить,
Каня воду носить,
А сорока білобока
На пир гостей просить.

Марійка Підгірянка.

113. Вечірний дзвін.

Спокійно

1. Вечірний дзвін, вечірний дзвін,
Багато дум наводить він.
2. Про рідний край, де я розцвів
І щастя знав і де любив.
3. І як, прощавшись з ним, один
В останній раз там слухав дзвін.

ТРЕТА ЧАСТЬ.

ТРИГОЛОСОВІ ПІСНІ.

114. О Україно.

Холок

О у-кра-ї-но, о лю-ба нець-ко,

По-бі вір-нець-ко *rit.* при-са-нем.

Duet. Сер-ца, кров і лю-бов, все По-бі вір-

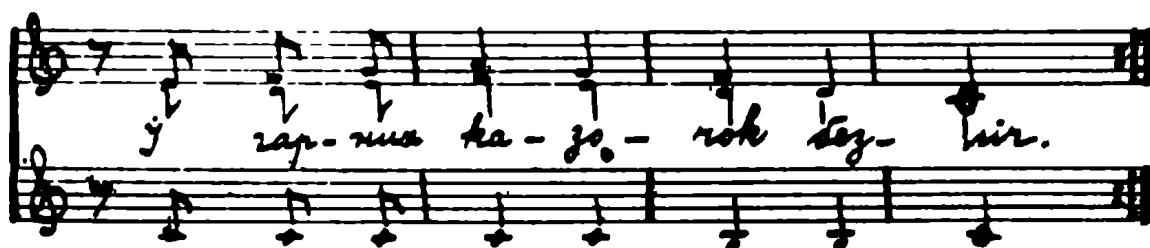
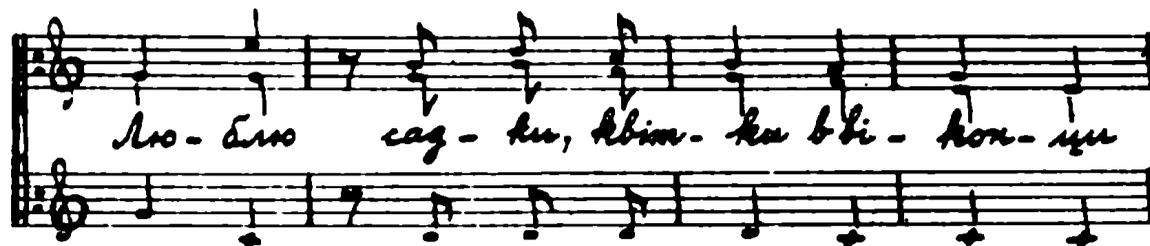
да-ти вбо-роть-бі. *Три.* За у-кра-ї-ну,

за ї-ї Во-лю, за честь і сла-ву *rit.* за На-род

1. О Україно, о любя ненько,
Тобі вірненько присягнем.
Серця, кров і любов,
Все Тобі віддати в боротьбі.
За Україну, за Ї Волю,
За честь і славу, за Народ.
2. Яремні пута ми вже пірвали
І зруйнували царський трон.
З під ярем і тюрем,
Де був гніт ідем на вольний світ.
За Україну, за Ї Долю
За честь і славу, за Народ!

115. Моя любов.

Муз. К. Вербицького

1. Люблю в погідний ранок сонце,
І місяць срібний в ясну ніч,
Люблю садки, квітки в віконци
І гарних казочок безліч.
2. Люблю сопілки звучні тони,
І тиху пісоньку женців,
Люблю як в церкві дзвонять дзвони,
Як лється річка з гір, верхів.
3. Люблю красу, весну і силу,
Танок і гру в свобідний час,
Люблю з душі геройські діла
За волю, поступ і гаразд.
4. Над все однак — над ясну днину,
Над сонце, молодість, весну,
Люблю наш люд, люблю Україну!
Над все люблю лиш Вітчину!

П. Богуцький.

116. Ластівочка.

(Колядка).

Р Ла-сті-вог-ка ще-бе-та-ла, до ві-кон-ця
при-па-да-ла.

1. Ластівочка щебетала,
До віконця припадала.

2. До віконця припадала,
Господаря викликала:
3. Устань, устань господарю,
Засвіти си свічку яру.
4. Побуди си челядочку,
Най походить по дворочку,
5. По дворочку, по домочку,
Як пчілочки по медочку.

117. Кокошка.

Живо

Муз. Е. Турули

Ой у са-ду, са-ду хо-ди-ла ко-кот-ка,
Чор-на-ва-я бі-ла-ва-я, дзю-ба-та-я трош-ка

1. Ой у саду, саду, ходила кокошка,
Чорнявая, білявая, дзюбатая трошка.
2. Хоч я і дзюбата, таки-ж бо я пишна,
Сватай мене, серце моє, я-б за тебе вийшла.
3. Я-б за тебе вийшла, я-б тебе любила,
Ой я-б тобі що суботи кучерики змила.
4. Кучерики змила, та ще й розчесала,
Ой я-б тебе, серце моє, ще й поцілувала.

Т. Шевченко.

118. Голубки.

Скоро

Народна мелодія

The musical score is written on three systems of two staves each. The first system contains the lyrics: 'Ко-ло мли-на, ко-ло бро-ду, два го-луб-ки'. The second system contains: 'пи-ли во-ду. Го-го, го-го, го-я, го-я,'. The third system contains: 'та-ка го-луб-ля-ча до-ля.' The music is in a 2/4 time signature with a key signature of one sharp (F#).

1. Коло млина, коло броду,
Два голубки пили воду,
Го-го, го-го, го-я, го-я,
Така голубляча доля.
2. Вони пили, воркотіли,
Крилоньками стрепотіли.
Го-го, го-го, і т. д.
3. Крилоньками стрепотіли,
Ізнялися, полетіли.
Го-го, го-го, і т. д.
4. На тополі посідали,
Та по свому розмовляли,
Го-го, го-го, і т. д.

119. Ой посівав я конопель.

Охочо

Гарм. Е. Турули

The musical score consists of three systems of two staves each. The first system contains the first two lines of the melody with the lyrics "Ой по-сі-ав я, ой по-сі-ав я,". The second system contains the next two lines of the melody with the lyrics "ой по-сі-ав-я, ой по-сі-ав-я, ко-но-пель,". The third system contains the final two lines of the melody with the lyrics "ко-но-пель." and ends with a double bar line. The music is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature.

1. Ой посівав я (4)
Конопель (2).
2. Ой занадився (4),
Журавель (2).
3. Ой а я тому (4),
Журавлю (2).
4. Ой бучком ноги (4),
Поломлю (2).
5. Ой най не ходить (4)
Журавель (2).
6. Най не толочить (4),
Конопель (2).

120. Та туман яром котиться.

Зі збірника М. Лисенка

Та ту-ман я-ром ко-тить-ся, гу-лять хлопця
хо-четь-ся, Ой го-ре, го-ре не бі-да,
гу-лять хлопцям хо-четь-ся. хо-четь-ся.

1. Та туман яром котиться,
Гулять хлопцям хочеться,
Ой горе, горе не біда,
Гулять хлопцям хочеться.
2. Та гуляй парню молодий,
Поки не зазнав біди.
Ой, горе, горе не біда,
Поки не зазнав біди.
3. Дівка плаче, ридає,
Вона долі не має.
Ой, горе, горе не біда,
Вона долі не має.
4. В саду вишенька цвіте,
Козак до дівчини йде.
Ой, горе, горе не біда,
Козак до дівчини йде.

5. В саду вишня зацвіла,
Дівка парня поняла.
Ой, горе, горе не біда,
Дівка парня поняла.

121. Гарбуз.

Мірно

Народна мелодія

Хо-дить гар-буз по го-ро-ду, пи-та-єть-ся
сво-го ро-ду: Ой чи жи-ві, чи здо-ро-ві,
чи здо-ро-ві,
всі ро-ди-чі гар-бу-зо-ві?

1. Ходить гарбуз по городу,
Питається свого роду:
„Ой чи живі, чи здорові
Всі родичі гарбузові”.
2. Обізвалась жовта диня,
Гарбузова господиня:
Іще живі і т. д.
3. Обізвались огірочки,
Гарбузові сини й дочки:
Іще живі і т. д.

4. Обізвались буряки,
Гарбузові свояки:
Іще живі і т. д.
5. Обізвалась бараболя,
А за нею і фасоля:
Іще живі і т. д.
6. Обізвався старий біб:
Я іздержав увесь рід.
Іще живі і т. д.
7. Ти гарбузе, ти перістий,
І з чим тебе будем їсти?
Миску пшона, шматок сала,
От для мене вся приправа.

122. Через балку летить галка.

Мірно

Народна мелодія

Через балку ле-тить гал-ка, лі-та-ю-чи
кра-че, мо-ло-да-я дів-чи-нонька
хо-дить га-ли пла-че.

The image shows a musical score for the song 'Через балку летить галка'. It consists of three systems of music. Each system has a vocal line and a piano accompaniment line. The first system is in G major and 2/4 time. The second system has a key signature change to F major. The third system continues in F major. The lyrics are written in Ukrainian and are placed below the vocal line.

1. Через балку летить галка, літаючи криче,
Молодая дівчинонька ходить гаєм плаче.
2. Не пускає мене мати рано до керниці,
Ні у поле жито жати, ні на вечерниці.
3. Ой учора із вечора, як мати заснула,
Пішла дочка в сад гуляти — мов з роду не
[була.]
4. Слухаючи соловейка задивилась в воду,
Яку мати красу дала, та пишную врду.
5. Було тобі, моя мати, сих брів не давати, —
Було тобі, моя мати, щастя-долю даги.

123. Тиха ніч.

Гарм. Е. Турули

The musical score consists of three systems of two staves each. The first system is in G major, 3/4 time, with a treble clef. The lyrics are: *Тиха ніч за-ля-гла, світ спо-кій-ним*. The second system is in G major, 3/4 time, with a bass clef. The lyrics are: *сном спо-чив, Лиш у га-ю со-ло-вій*. The third system is in G major, 3/4 time, with a bass clef. The lyrics are: *туж-ну пі-сню за-во-див, за-во-див.*

1. Тиха ніч залягла,
Світ спокійним сном спочив,
Лиш у гаю соловії
Тужну пісню заводив.

2. О чому-ж, друже мій,
Так сумнений голос твій,
Що за горенько твоє?
Скажи серденько мое!

3. Я тужу за маєм,
За цвітками, за гаєм;
За весною жаль мені,
Що минули дні її.

124. Ой, ти знав.

Ровклад М. Лвонтовича

Solo.
Ой ти знав на що брав мі-щаночку з мі-ста

Cresc.
Я не ї-ла, не ї-сти-му грє-ча-но-го ті-ста

1. Ой ти знав, на що брав міщаночку з міста,
Я не їла, не їсти-му гречаного тіста.
2. Ой ти знав, на що брав мене невеличку,
Мене мати годувала, як перепеличку.
3. Ой, ти знав, на що брав! Я не вмію жати,
Напни мені холодочок, я буду лежати.
4. Ой, ти знав, на що брав, не вмію й косити,
Як не стане свого хліба, мусимо просити.

125. Ой на горі дубина.

Мірс

Гарм. Е. Турули

The musical score consists of three systems of two staves each. The first system contains the first line of the song: "Ой на горі дубина, чия лучка". The second system contains the second line: "кумина. Ё-а гой, е-а гой! чия лучка". The third system contains the third line: "кумина.".

1. Ой на горі дубина,
Чия лучка, кумина.
Ея гой! Ея гой!
Чия лучка, кумина.
2. Йти би її просити,
Чей би дала скосити,
Ея гой! Ея гой!
Чей би дала скосити.
3. Коси куме, кільки хоч,
Лиш ми травку не столоч.
Ея, гой! і т. д.
4. Моя трава шовкова,
Я дівонька попова.
Ея, гой! і т. д.
5. До роботи плачучи,
А до танцю скачучи,
Ея, гой! і т. д.

126. Стоїть явір над водою.

Ходою

Народна мелодія

The musical score consists of three systems of two staves each. The first system is in C major and 2/4 time, with a treble clef. The melody is written on the upper staff, and the lyrics are written below it. The second system continues the melody and lyrics. The third system concludes the piece with a double bar line. The lyrics are: 'Сто-їть я-вір над во-до-ю, в во-ду по-хи-лив-ся, На ко-за-ка при-го-донь-ка ко-зак за-жу-рив-ся'.

1. Стоїть явір над водою,
В воду похилився,
На козака пригодонька,
Козак зажурився.
2. Не хилися явороньку,
Ти ще зелененький,
Не журися козаченьку,
Ти ще молоденький.
3. Не рад явір хилитися,
Вода корінь миє.
Не рад козак журитися,
Та серденько ние.
4. Ой поїхав на чужину,
Козак молоденький,
Горіхове сіделечко
І кінь вороненький.

5. Ой поїхав на чужину,
Тай там десь загинув,
Свою рідну Україну
На віки покинув.
6. Казав собі висипати
Високу могилу,
Казав собі посадити
В головах калину.
7. Будуть пташки прилітати,
Калиноньку їсти,
Будуть мені приносити
З України вісти.

127. Зелений дубочку.

The musical score is written for a duet in G major and 2/4 time. It consists of three systems of two staves each. The first system begins with the word 'Дует.' and the lyrics 'Зе - ле - ний ду - боч - ку, чо - го по - хи -'. The second system continues with 'лив - ся? Мо - ло - дий ко - за - . че'. The third system concludes with 'чо - го за жу - рив - ся?'. The melody is simple and folk-like, with some notes marked with 'p' for piano.

1. Зелений дубочку, чого похилився,
Молодий козаче, чого зажурився?

2. Молодий козаче, чого зажурився,
Чи коні пристали, чи з дороги збився?
3. Ні коні пристали, ні з дороги збився,
Тільки зажурився, без долі родився.
4. Без долі родився, і роду не маю,
Тільки з вороненьким по степу гуляю.

128. Реве та стогне.

Поползи

Народна мелодія

The musical score consists of three systems of two staves each. The first system contains the lyrics: "Ре - ве та сто - гне Днір ши - ро - кий, сер - ди - тий". The second system contains: "ві - тер за - ви - ва, До до - лу вер - би гне ви -". The third system contains: "со - кі, го - ра - ми хви - лі пі - дій - ма!". The music is written in a simple, folk-like style with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature.

1. Реве та стогне Днір широкий,
Сердитий вітер завива,
До долу верби гне високі,
Горами хвилі підійма.
2. І блідий місяць на ту пору
Зза хмари де-де виглядав,
Неначе човен в синім морі,
То виринав, то потапав.

3. Ще треті півні не співали,
Ніхто нігде не гомонів,
Сичі в гаю перекликались,
Та яшень раз-у-раз скрипів.

Тарас Шевченко.

129. Ой у лузі...

Ходою

Пісня У.С.С.

Ой у лузі черво-на ка-м-і-на
Го-го-на-ша сла-ва у-кра-ї-на

по-ли-ти-на-сь,
за-пу-ри-ла-сь. А ми ту-то

чер-во-ну ка-м-и-ну ті-дій-ме-мо,

А ми на-му сла-ву у-кра-ї-ну

гей, гей, роз-ве-се-м-мо.

1. Ой у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша славна Україна зажурилася.
А ми тую червону калину підіймемо,
А ми нашу славну Україну гей, гей,
[розвеселимо!
2. Машерують Стрільці Січовії у кровавий тан,
Визволяти наших Українців з московських
[кайдан,
А ми наших братів-Українців визволимо,
А ми нашу славну Україну гей, гей,
[розвеселимо!
3. Гей у полі ярої пшенички золотистий лан,
Розпочали Стрільці Січовії з Москалями тан!
А ми тую ярую пшеничку ізберемо,
А ми нашу славну Україну гей, гей,
[розвеселимо!
4. Як повіє буйнесенький вітер з широких степів,
То прославить по всій Україні Січових
[Стрільців.
А ми тую стрілецькую славу збережемо,
А ми нашу славну Україну гей, гей,
[розвеселимо!

130. Щедрівка.

Живо

Гарм. Ф. Колески

Музична партитура для двох голосів (сопрано та альт/тенор). Партитура складається з двох систем. Перша система містить дві лінії нот з українськими ліричними текстами: "На У - кра - ї - ні ко - ва - в зо - рю". Друга система також має дві лінії нот з текстом: "Зій - шла зра - то - ра. Щастя Бо - же!". Ноти виконані в стилі народної музики з характерними ритмічними рисами.

1. На Україні нова зоря зійшла,
Зза моря — Щасть Боже!
2. Ясним промінням там просвітила,
Людей збудила — Щасть Боже!
3. А ти на небі ясна зоре,
Не йди за море — Щасть Боже!
4. Лиш приятельсько світи від нині
Нашій Вкраїні — Щасть Боже!
5. Щоби нам' скоро свобідна стала,
Лиха не знала — Щасть Боже!

131. Заповіт Тараса Шевченка.

Поважно-Звільна

К. Стеценко.

Як у-мру то по-хо-вай-те
Як у-мру - - - то
ме-не на - мо-ги-лі, Се-ред сте-пу
ши-ро-ко-го, на Вкра-ї - - - ні-мі-лій.

1. Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Вкраїні милій:

2. Щоб лани широкополі
І Дніпро і кручі,
Було видно, було чути,
Як реве ревучий!...
3. Поховайте, та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кровю
Волю окропіте!...
4. І мене в сем'ї великій,
В сем'ї вільній, новій,
Не забудьте помянути
Не злим тихим словом!

132. Мати сина колисала.

Народна мелодія

Ма-ть си-на ко-ли-ха-ла,
Хо-ли-ха-ю-чи си-ва-ла,
Ніч над-хо-дить, тре-ба спа-ти, ко-ло
те-бе рід-на ма-ти.

1. Мати сина колихала,
Колихаючи, співала:
Ніч надходить треба спати,
Коло тебе рідна мати.

2. Я тебе нагодувала,
І вповила і приспала,
Колишу тебе й співаю:
Спи дитинко, баю, баю.
3. Геть від нас усяке лихо,
Хай круг тебе буде тихо, —
Я не сплю, тобі співаю:
Спи дитинко, баю, баю.
4. Спи маленькеє дитятко,
Доли лю-лю-лю співаю,
Спи у чарах немовлятко,
Доки сни тебе кохають.

133. Летіла куля.

Звільна

М. Гайворонський

Летіла куля понад гору, летіла
куля понад гору — тай ударила
у грудь мою, тай ударила у грудь мою.

1. Летіла куля понад гору (2),
Тай ударила у грудь мою (2).

2. Потекла кровця річенькою (2),
Аж до тихого Дунаю (2).
3. В тихім Дунаю бистра вода (2),
Вже молодого стрільця нема (2).

134. Ми в луг підем всі з косами.

Звільна

Муз. М. Лисенка

The musical score consists of four systems of two staves each. The first system begins with a treble clef, a common time signature (C), and a key signature of one flat (B-flat). The melody is written on the upper staff, and the accompaniment on the lower staff. The lyrics are written below the staves. The second system continues the melody and accompaniment. The third system also continues the melody and accompaniment. The fourth system concludes the piece with a final cadence.

І Ми в луг пі-де-м всі з ко-са-ми і як станем
в ряд, Луг у-сте-лють ся тра-ва-ми
ско-ше-ний під лад. Ко-ж-д-ий знає со-кіл ле-
гінь, а всі ра-зом як о-ден.

1. Ми в луг підем всі з косами
І як станем в ряд,
Луг устелиться травами,
Скошений під лад;
Кождий з нас сокіл легінь,
А всі разом як оден.

2. Як нам коси потупіють,
Поклепем клевцем;
Руки наші не помліють,
Скосим луг бігцем;
І тоді аж відпічнем
Як травицю всю зітнем.
3. Є куди гуляти в полі,
Батько наш Трохим;
Дасть нам хліба, дасть нам соли,
З косами за ним!
А як вийде мати к'нам,
Скаже: Слава косарям!

135. Ой дубе кучерявий.

Народна мєльодія — Гарм. Ф. Колєсєк

The musical score consists of three systems of two staves each. The first system has the lyrics "Ой ду-бе ку-че-ря-вий, я хло-пець". The second system has the lyrics "ду-же жва-вий, як пі-сню за-спі-ва-ю,". The third system has the lyrics "ли-хо все за-бу-ва-ю?". The music is written in a key with one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The melody is simple and folk-like, with a clear rhythmic pattern.

1. Ой дубе кучерявий,
Я хлопець дуже жвавий,
Як пісню заспіваю,
Лихо все забуваю.

2. На скрипці вмію грати,
Хто хоче танцювати,
Береться попід боки,
Тай коломийки в скоки.

3. За те, що я родину,
Веселю в Божу днину,
Всі щиро мя кохають,
До серця пригортають.

Данило Млака.

136. Про Нечая.

Розклад М. Леонтовича

The image shows a musical score for the song 'Про Нечая'. It consists of two systems of two staves each. The first system has the lyrics 'Гей, зза лі-су, гей, зза лі-су,' written below the notes. The second system has the lyrics 'зза тем-но-го га-ю.' written below the notes. The music is written in a simple, folk-like style with a treble clef and a key signature of one flat.

1. Гей, зза лісу, гей, зза лісу,
З за темного гаю.

2. Ой крикнули козаченьки:
„Тікаймо Нечая!”

3. „Ой як же ми, козаченьки,
Будем утікати?”

4. Свою славу козацькою
Під ноги топтати?”

5. Ой як глянув козак Нечай
На тихії води, —
6. А вже-ж Ляшків сорок тисяч
Хорошої вроди.
7. Не вспів козак, не вспів Нечай
На коника впасти,
8. Як став Ляшків, як став панків,
Як снопики класти.

137. Великодна пісня.

Звільна

Народна мелодія

The musical score consists of three systems of two staves each. The first system includes the tempo marking 'Звільна' and the time signature 'C'. The lyrics are written in a cursive hand below the notes. The second system continues the melody and lyrics. The third system concludes the piece with the final lyrics.

Са-но, ра-нень-ко ку-ронь-ки пі-ли,
Що Хри-стос же во-скрес, во-і-сти-ну
же во-скрес!

1. Рано, раненько, куроньки піли,
Що Христос же воскрес,
Во і-сти-ну же воскрес!
2. А ще найраньше Ганусенька встала,
Що Христос...

3. Раненько встала, сад замітала,
Що Христос .

4. Сад замітала, землю копала.
Що Христос . . .

5. Землю копала, вино садила.
Що Христос . . .

6. Вино садила, стиха говорила:
Що Христос . . .

138. А в нашій перепілоньки.

Швидко

Народна мелодія

Л вна-шо-ї пе-ре-пі-лонь-ки
та го-лів-ка бо-лить, та го-лів-ка бо-лить,
тут бу-ла, тут бу-ла пе-ре-пі-лонь-ка,
тут бу-ла, тут бу-ла ви-но зі-ронь-ка.

The musical score consists of four systems of two staves each. The first system has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second system has a treble clef and a key signature of one sharp. The third system has a treble clef and a key signature of one sharp. The fourth system has a treble clef and a key signature of one sharp. The lyrics are written in a cursive script below the notes.

А в нашої перепілоньки
Та голівка болить,
Та голівка болить,
Тут була, тут була перепілонька,
Тут була, тут була вино зіронька.

(За другим разом співається: „Та плечиці болять”,
за третім: „Рученята болять”, за четвертим:
„ноженята болять”).

139. Максим козак Залізник.

Мірно

М. Лисенко

ма-ксим ко-зак за-лі-зник, ко-зак з за-по
рож-жа, як ви-ї-сав на Вкра-ї-ну,
як пов-на-я ро-жа.

The image shows a musical score for the song 'Максим козак Залізник'. It consists of three systems of music, each with a vocal line and a piano accompaniment line. The lyrics are written in a cursive script below the notes. The first system contains the first two lines of the lyrics, the second system contains the next two lines, and the third system contains the final line. The music is in a 2/4 time signature and a key signature of one sharp (F#).

1. Максим козак Залізник,
Козак з Запорожжя,
Як виїхав на Україну,
Як повная рожа.
2. Зібрав війська сорок тисяч,
В місті Жаботині, —
Обступили город Умань
У одній годині.

3. Обступили город Умань,
Покопали шанці,
Як вдарили з семи гармат
У середу вранці.
4. Як вдарили з семи гармат
У середу вранці,
Накидали у годину
Ляхів повні шанці.
5. Оттак козак Залізник,
За Україну бився,
І за те вічної слави
В онуків дослужився.

140. Гей, гей школярі!

Ходою

Музична партитура для голосу та фортепіано. Вона складається з трьох систем. Перша система починається з динамічного позначення *And.* і містить нотний ряд з підписом *Ак ти бу-ли те на-м-ти, ці-го-го не*. Друга система починається з динамічного позначення *For.* і містить нотний ряд з підписом *зна-ти, Гей, гей, гей, гей! ці-го-го не*. Третя система містить нотний ряд з підписом *зна-ти*. Усі системи мають фортепіанний супровід, який не повністю розкритий на зображенні.

1. Як ми були ще малими,
Нічого не знали,
Гей, гей, гей, гей!
Нічого не знали.
2. Ми до школи ходили,
В дома пустували.
Гей, гей, гей, гей!
В дома пустували.
3. Тепер ми вже троха більші,
Ходимо до школи,
Гей, гей, гей, гей!
Ходимо до школи.
4. При науці за всі збитки
Забули поволи.
Гей, гей, гей, гей!
Забули поволи.
5. Уміємо вже читати
І писати знаєм.
Гей, гей, гей, гей!
І писати знаєм.
6. Свого пана учителя
Все слухати маєм.
Гей, гей, гей, гей!
Все слухати маєм.
7. Свою Неньку-Україну
Все будем любити,
Гей, гей, гей, гей!
Все будем любити.
8. Ми готові за Вкраїну
Життя положити.
Гей, гей, гей, гей!
Життя положити!

Іван Новосад.

141. Куку!

Муз. Фр. Лерара

Бо - га - то сон - ця всо - ди і цві - тів у сад - ку,
ку, ку - ку - є десь в нім зо - зу - ля і кли - че все куку
ку! Ку - ку, ку - ку, ку - ку
ку - ку, ку - ку, ку - ку
ку, ку - ку, ку - ку! Ку - є десь в нім зо - ку - ку, ку ку ку - ку - ку - ку
зу - ля і кли - че все ку - ку!

1. Богато сонця всюди
І цвітів у садку,
Кує десь в нім зозуля
І кличе все куку!
Куку, куку,
Куку, куку, куку,
Кує десь в нім зозуля
І кличе все куку!

2. Збирають діти цвіти,
Вже кожде у вінку,
А ген з гори зозуля
Кує їм все: куку.

Куку, куку,
Куку, куку, куку,
А ген з гори зозуля
Кує їм все куку!

Вол. Хронович.

142. Гимн України.

Поважно

М. Вербицький

Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля,
Ще нам браття молодії
Усміхнеться доля:
Згинуть наші вороженьки,
Як роса на сонці,
Запануєм і ми браття
У своїй сторонці;
Душу, тіло ми положим
За нашу свободу,
І покажем,
Що ми браття козачкові роду

Ще не вмерла Україна,
І слава і воля,
Ще нам браття молодії
Усміхнеться доля:
Згинуть наші вороженьки,
Як роса на сонці,
Запануєм і ми браття
У своїй сторонці;

Душу тіло ми положим
За нашу свободу
І покажем, що ми браття
Козацького роду.

143. О! Канадо!

О Кана - до! Но - ва - на вітчиз -
но! Влю - бив кра - ю, тво - і си - ни од -
но. Уто - бо - ю враг наш дух рос - тє, пов
та ска - ла силь - ний, а кож - дїй син, се
сто - рож твої, бо ти наш край биль - ний.
До Бо - га ми ру - ки возно - сїм,
за те - бе кра - ю наш, ми мал - би шїїа
за те - бе кра - ю наш, ми мал - би шїїа!

ЧЕТВЕРТА ЧАСТЬ.

РУХАНКОВІ ВПРАВИ

Уклад

І. МАМЧАКІВНОЇ і Д-ра СВЕРГУНА.

Пояснення до всіх вправ.

Вправи хлопців і дівчат треба робити під спів або музику народніх пісень як: „Гей там на горі Січ іде...”, „Гей не дивуйтесь добрії люде...”, „Їхав козак за Дунай...”, „Не миритись милі братя...”, „Гей нум братя до збруї...”, „Зеленая рута...” „Соколи, соколи...”, „Ми Гайдамаки...”.

Перед кожною піснею треба заспівати заспів: „Не миритись милі братя, а боротись нині нам”, в сей спосіб, щоби перший такт пісні могли підхопити вправляючі, та щоби перший рух був у всіх рівночасний.

На приклад:

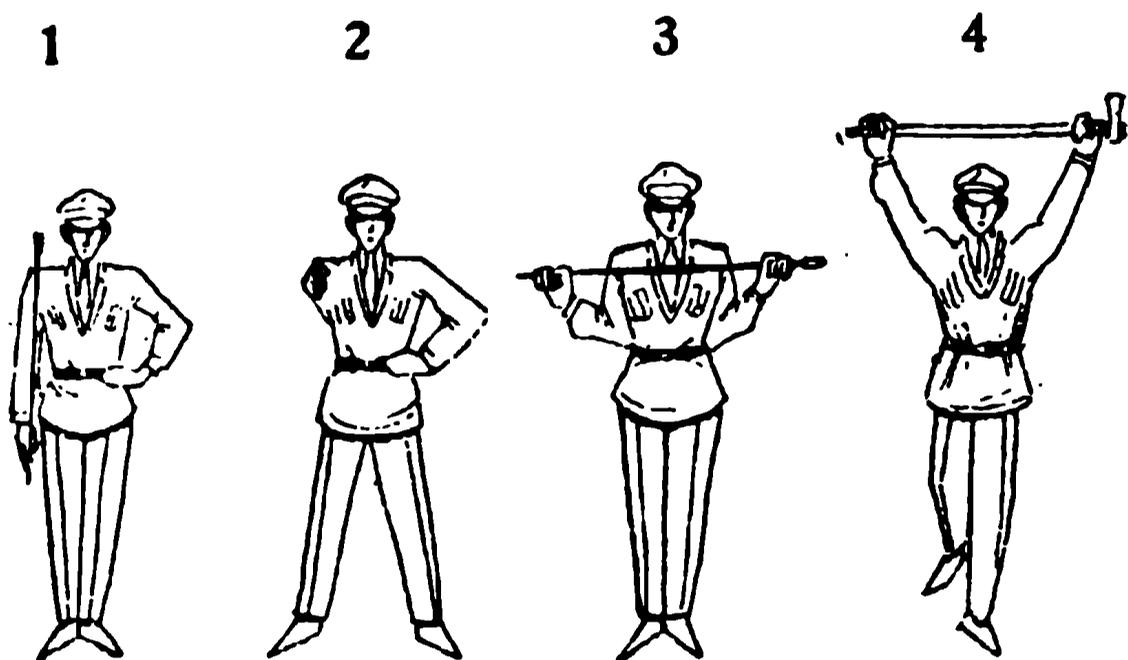
Перший рух першої вправи

- 1) **Гей** (руки в гору!) там на
- 2) **Го** (руки в долину) рі
- 3) **Січ** (зворот і плеснути) і
- 4) **де** (руки до постави) і т. д.

Вправи з топірцями для хлопців.

ПЕРША ВПРАВА.

Постава — ліва рука на клубі — великий палець взад, — праве рамя витягнене в долину, держить топірець при самім кінци, — топірець притягає до рамени, вістре наперед.

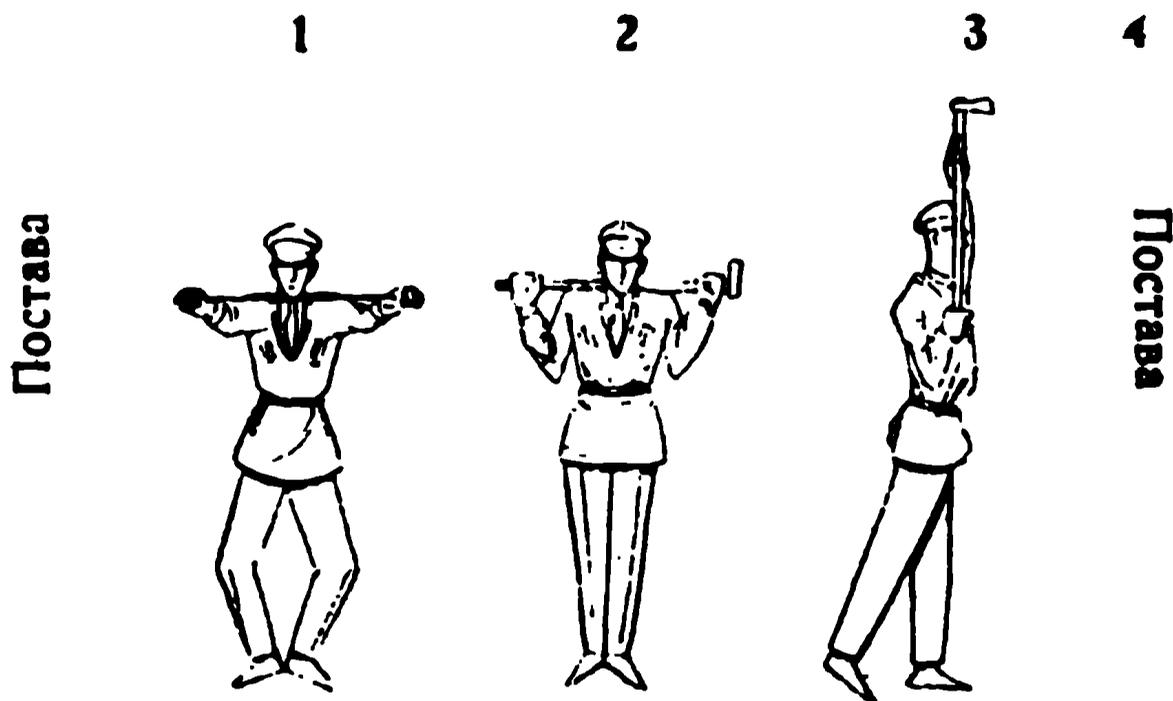
1) Розкрок в право; праве рамя випрямлене з топірцем перед себе; рамя і топірець творять одну лінію.

2) Ноги постава (праву ногу притягнути до лівої — топірець притягнути до груди поземо, рівнобіжно до землі лікті тісно при тілі рівнобіжно взад, ліва рука держить топір близько сокирки.

3) зворот в ліво — рамена прямовісно в гору, топір поземо над головою.

4) Постава.

ДРУГА ВПРАВА.

Постава.

1) Підприсід — праве рамя витягнене перед себе — топір поземо, рівнобіжно до тіла й до землі — ліва рука хватає топірєць близько сокирки.

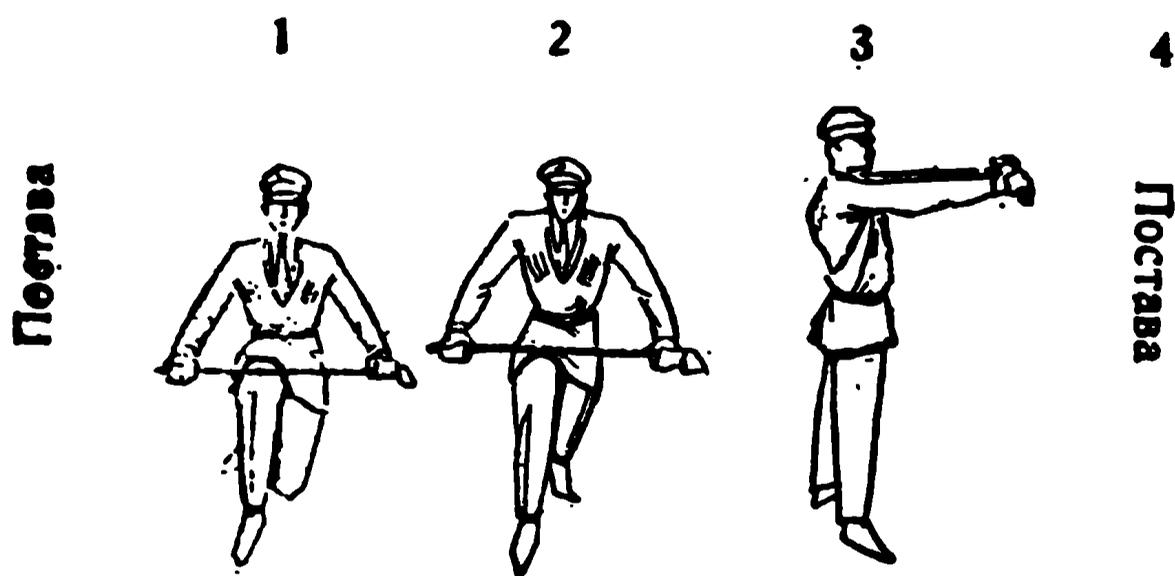
2) Ноги до постави — топір переноситься через голову на барки.

3) Зворот в ліво — праву руку притягнути на праву грудь у висоті пахи — топір прямовісно — вістре наперед — ліве рамя в гору, над головою держить пальцями топір.

4) Ноги до постави — рамена опустити в діл, топір поземо.

УВАГА: При посліднім обороті вправи, топір з позиції 3) переноситься на 4) до „Постава”.

ТРЕТА ВПРАВА.

Постава.

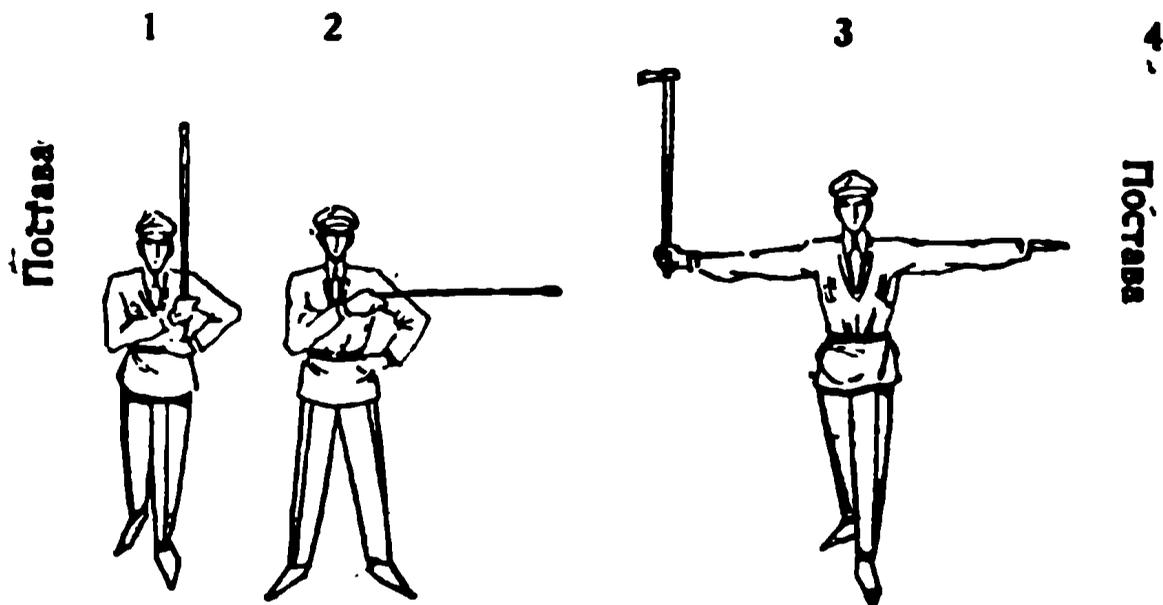
1) Прикляк на ліве коліно — топір оперти серединою на праве коліно — ліва рука держить топір коло сокирки.

2) Піднестись — ліву ногу випрямити, полишаючи її на місці, права нога остає пригнута, руки й топірець лишаються як під 1), тягар тіла опором переноситься на праву ногу.

3) В ліво зворот на пальцях обох ніг, рівночасно випрямитись, рамена перед себе, топір перед себе рівнобіжно до тіла й до землі.

4) Постава (ліву ногу притягнути до правої).

ЧЕТВЕРТА ВПРАВА.

Постава.

1) Викрок лівою ногою — праву руку піднести на ліву грудь до висоти пахи, топір прямовісно в гору, вістрє наперед.

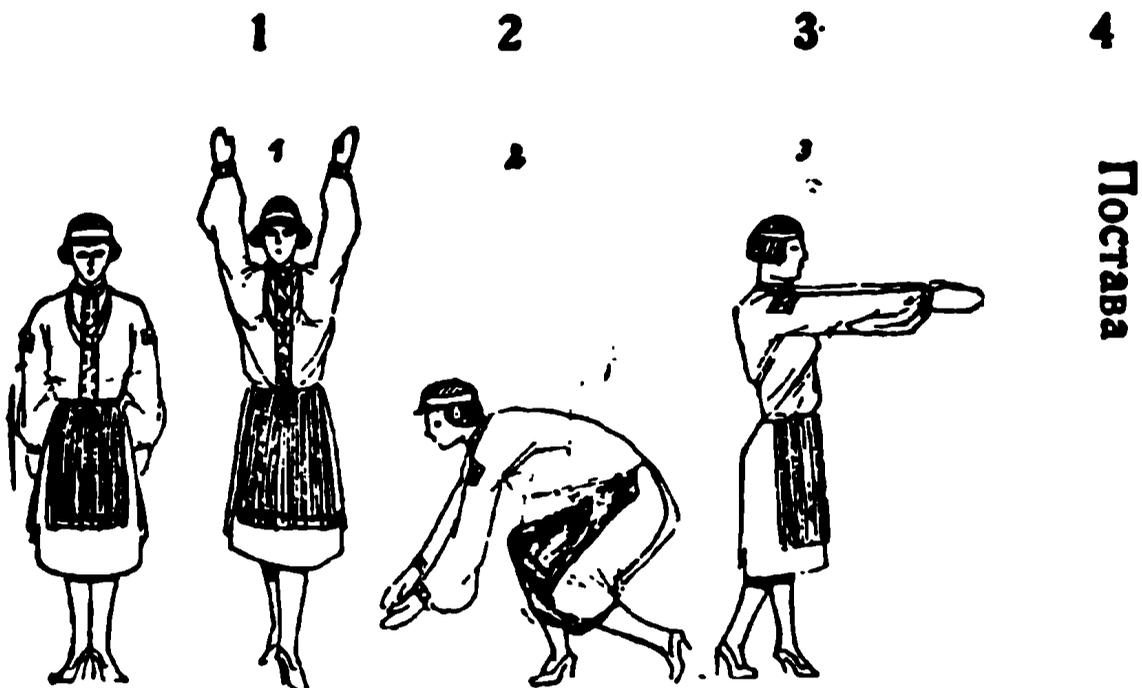
2) Розкрок лівою ногою, права рука остається на місци, топір кидається поземо, праве передрамя і топір творять одну лінію.

3) Зворот в ліво; праве рамя поземо в право в бік, топір прямовісно до гори — ліве рамя в ліво в бік.

4) Постава (ліву ногу притягнути до правої).

Вправи вільноруч для хлопців і дівчат.

ПЕРША ВПРАВА.

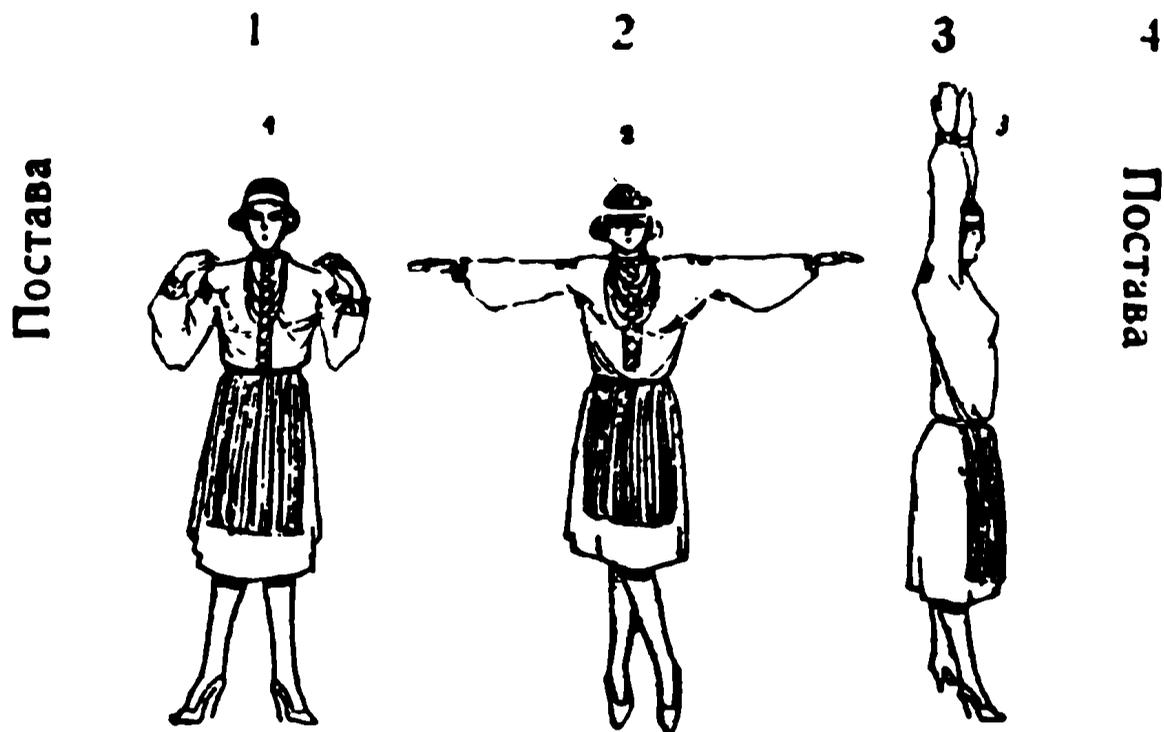
1) Ліва нога викрок — руки випрямлені вгору, долоні звернені до себе.

2) Ліва нога закрок — обі ноги зігнені в колінах (тягар тіла спочиває на правій нозі, ліва оперта на пальцях) — руки опущені в долину (майже до землі), долоні звернені в гору.

3) Зворот в ліво — руки випрямлені перед себе — плеснути.

4) Постава.

ДРУГА ВПРАВА.

1) Права нога розкрок — руки на барки (лік-ті майже при тілі).

2) Права нога перехрест перед лівою, — ру-ки випрямлені в бік, долоні в долину.

3) Зворот в ліво — руки випрямлені в гору, долоні звернені до себе.

4) Постава (руки опускати боком в долину).

ТРЕТА ВПРАВА.

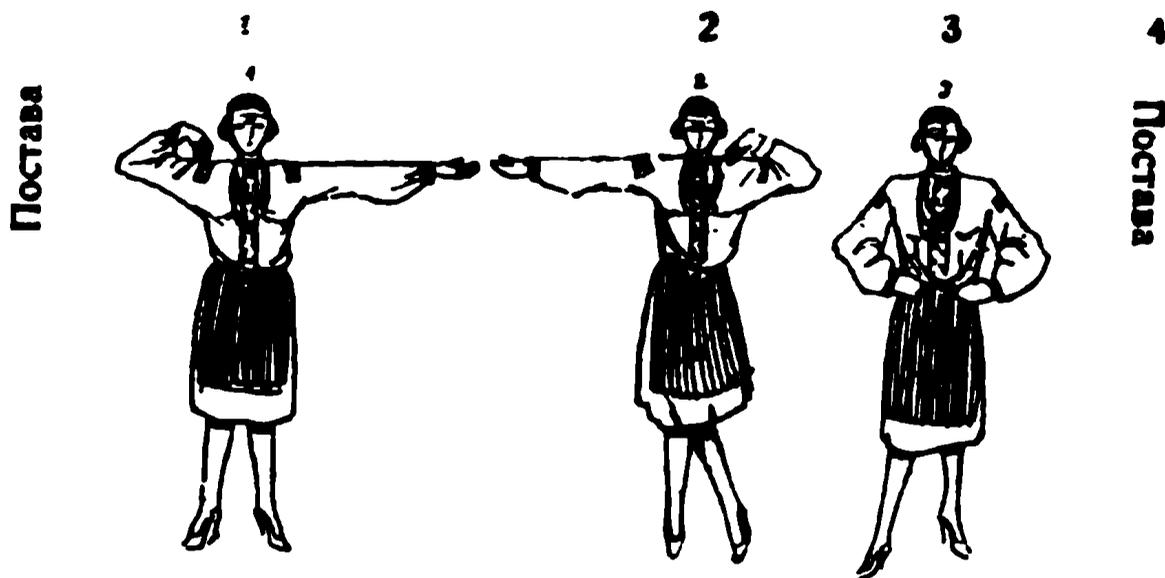
1) Права нога закрок — права рука за себе скосом в долину, очі глядять за правою рукою, ліва рука скосом в гору в рівній лінії з правою рукою.

2) Права нога викрок (ліва нога остає на місці) — ліва рука за себе скосом в долину, очі глядять за лівою рукою, права рука скосом в гору, в рівній лінії з лівою рукою.

3) Зворот в ліво — руки за голову.

4) Постава. (Руки опускати сторонами в долину).

ЧЕТВЕРТА ВПРАВА.

1) Права нога розкрок — ліва рука прямо в бік (долоня звернена в гору), права рука на барк (до ліктя прямо в бік).

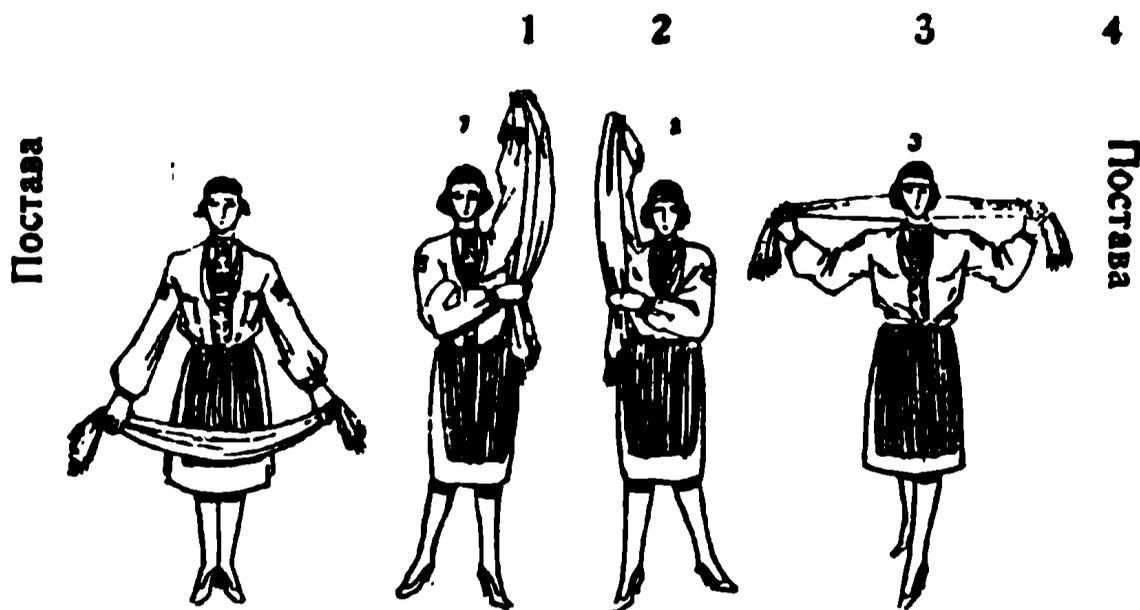
2) Права нога перехрест перед лівою — права рука прямо в бік (долоня звернена в гору), ліва рука на барки (до ліктя прямо в бік).

3) Зворот в ліво — руки на бедра.

4) Постава.

Вправи хустинами для дівчат.

ПЕРША ВПРАВА.

1) Розкрок лівою ногою (тягар тіла спочиває на лівій нозі, ліва нога на цілій стопі, права оперта на пальцях) — хустина в обох руках, ліва рука випрямлена в гору, права коло лівої пахи — очі глядять за хустиною.

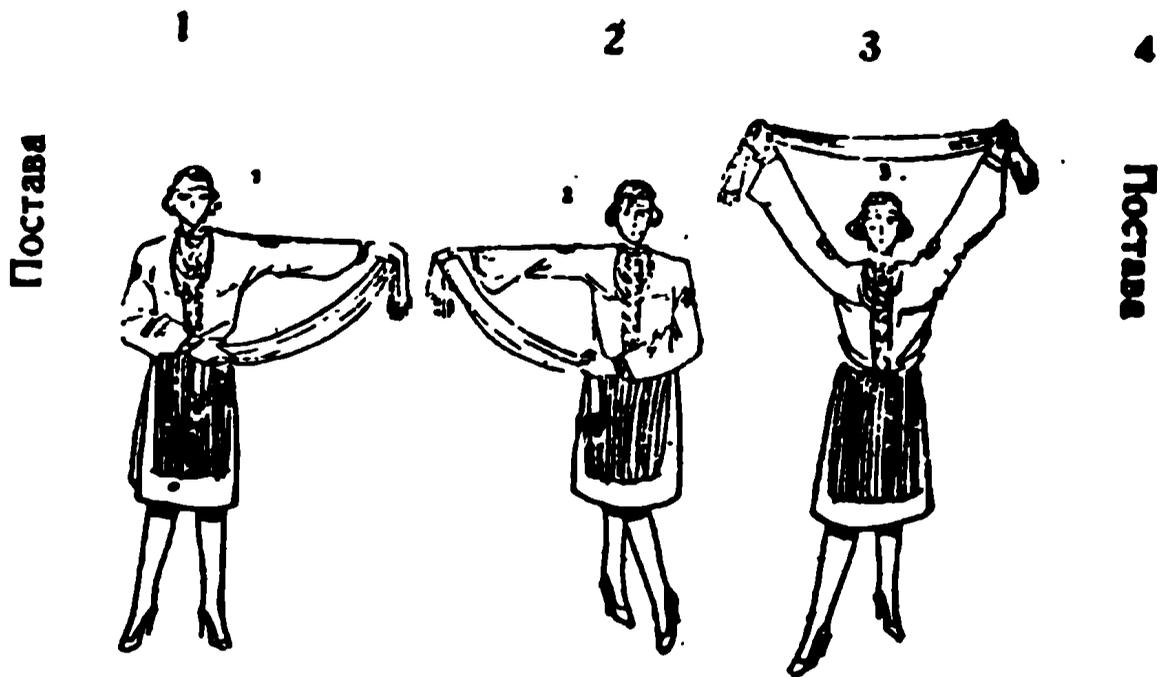
2) Тягар тіла перенести на праву ногу (права нога на цілій стопі, ліва оперта на пальцях) — хустину перенести півколесом долиною на праву сторону, права рука випрямлена в гору, ліва коло правої пахи — очі глядять за хустиною.

3) Зворот в ліво — випрямлену хустину перенести за карк обома руками.

4) Постава.

Постава: хустина в обох руках, руки випрямлені скосом в долину, ноги на „позір”.

ДРУГА ВПРАВА.

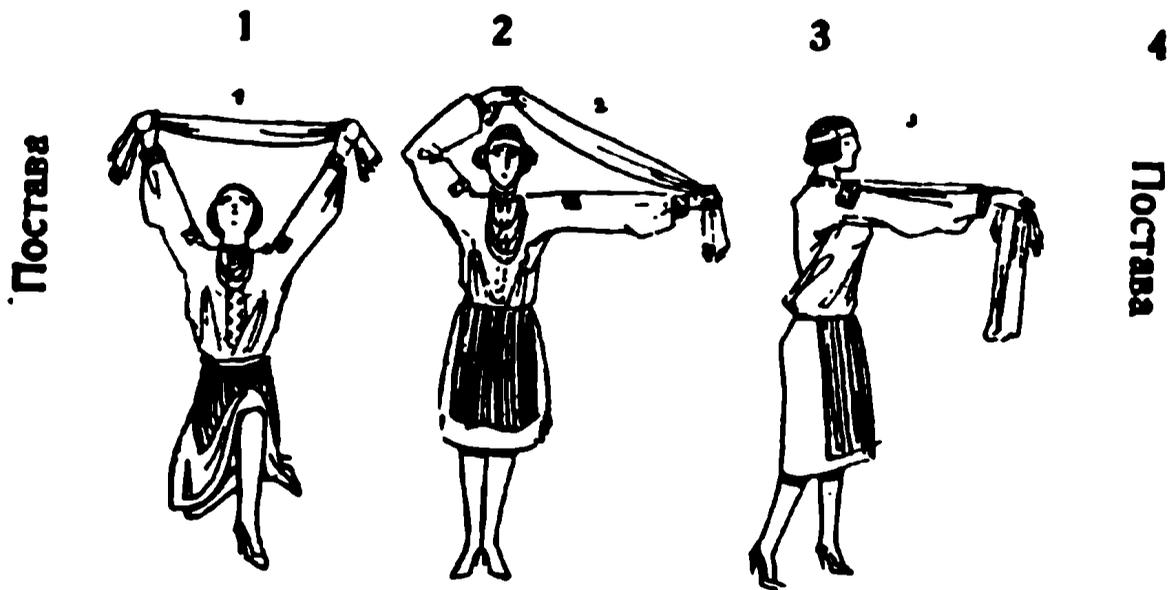
1) Права нога розкрок — хустину тримати в обох руках, перенести її на ліву сторону, при чому ліва рука випрямлена в бік, права легко в лікті зігнена.

2) Права нога перехрест перед лівою — хустину перенести півколесом долиною на праву сторону, при чім права рука випрямлена, ліва легко в лікті зігнена.

3) Зворот в ліво — хустина в обох руках над головою, руки випрямлені скосом в гору.

4) Постава.

ТРЕТА ВПРАВА.

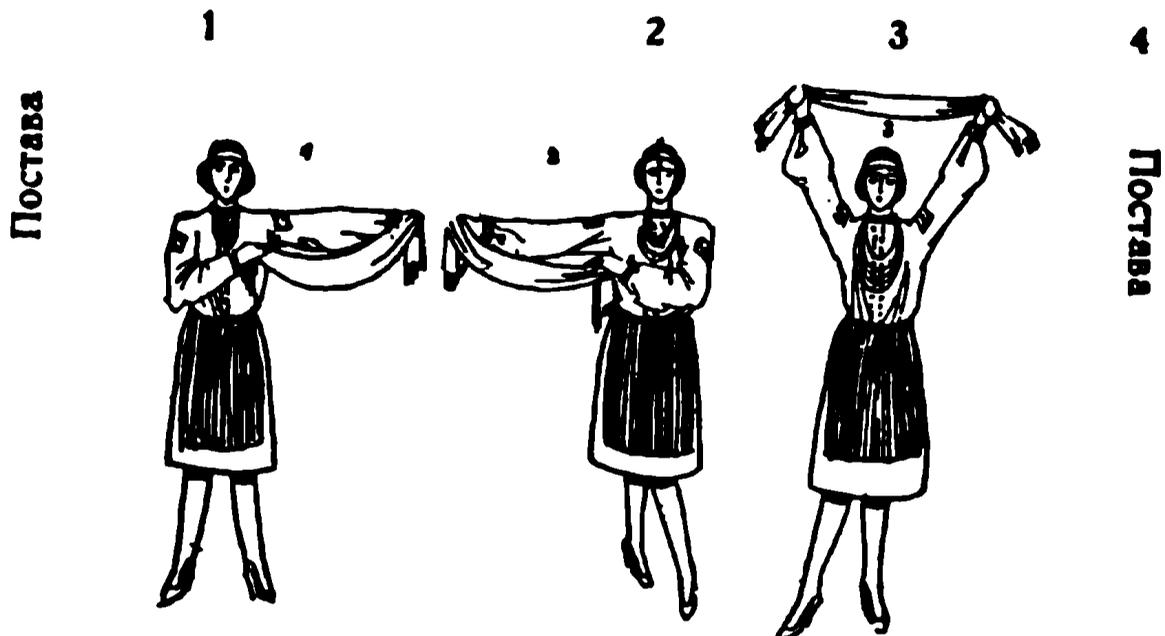
1) Прикляк на правім коліні — хустина в обох руках, руки випрямлені скосом в гору — очі глядять на хустину.

2) Встати, — праву ногу дотягнути до лівої, ліва рука випрямлена в бік, права зігнена над головою.

3) Зворот в ліво — руки з хустиною випрямлені перед себе (рівнобіжно до себе).

4) Постава.

ЧЕТВЕРТА ВПРАВА.

1) Права нога розкрок — хустина в обох руках — ліва рука випрямлена в бік, права рука коло лівої пахи.

2) Права нога перехрест перед лівою — хустину перенести рівною лінією на праву сторону, при чому права рука випрямлена в бік, ліва рука коло правої пахи.

3) Зворот в ліво — хустина в обох руках над головою, руки випрямлені скосом в гору.

4) Постава.

Зміст:

Число	Сторона
ПЕРША ЧАСТЬ:	
(Одноголосові пісні).	
Вступне слово	3
1. Дзвінок	5
2. Горобець в зимі	6
3. Дзвінок грає	6
4. Дощик плеще	7
5. Безконечна	8
6. Дощик	8
7. Млин	9
8. Мишачі танці	10
9. Ой учіться	10
10. Казала ми мамонька	11
11. Мир — миром	12
12. Скажу я си, скажу	12
13. Лисичка	13
14. Школярський марш	14
15. Кого я люблю?	14
16. Ой сивая та і зазуленька	15
17. Козак	16
18. Дош	17
19. Де-ж ти кицю ходила?	17
20. Пригода киці	18
21. „Дай нам Боже добрий час!“	19
22. Гей учімся!	20
23. Чайка	21
24. Веселий хлопчина	22
25. Хлопяче життя	23
26. Пастушок	23
27. Ой піду я до млина	24

Число	Сторона
28. Воробець в зимі	25
29. Та орав мужик	26
30. Туга за родиною	27
31. Ой літає соколонько (Обжинкова)	28
32. Коляд — колядниця	28
33. Коло Буга	29
34. Перепілка	30
35. Не пора!	31

ДРУГА ЧАСТЬ:
(Двоголосові пісні).

36. Ходім хлопці	33
37. Пильний школярик	34
38. Мудра кидя	35
39. Що будемо їсти?	35
40. Зайчик в житі	36
41. До праці!	37
42. Весна	38
43. Дід і баба	38
44. Січова пісня	39
45. Тече вода	40
46. Ой татусю, соколе!	41
47. Лицар Цяпка	42
48. Тато і мама	43
49. Хлопець і ластівка	44
50. Сіяв мужик просо	44
51. Що я люблю?	45
52. Дощик	46
53. Пластова пісня	46
54. Чом, чом, земле моя?	47
55. Соловейко	48
56. Як минув ми вік дитячий	49
57. Баранчик	50
58. Косарі	51
59. Гоп, гоп!	52

Число	Сторона
60. Ой підемо хлопці в школу	53
61. І шумить і гуде	54
62. Ой нема то краще в світі	54
63. Веснянка (I. мельодія)	55
64. Веснянка (II. мельодія)	56
65. А я люблю вчитися	56
66. Відважний хлопець	57
67. Гей школярики, соколи!	58
68. Гей до школи!	59
69. Пісня українських школярів	60
70. Спочинок по праці	62
71. Коло млина яворина	63
72. Пісня лінивого	64
73. Журавель (гра)	65
74. Веснянка	65
75. Косарі	66
76. Качки й рибаки	67
77. Пісня до св. Миколая	68
78. Не миритись милі браття!	69
79. Де згода в родині	70
80. Зайчик на морозі	70
81. Ковалі	71
82. Нова рада стала (коляда)	72
83. „Мати Олена” (гра)	73
84. Був собі хлопець	74
85. На весні	75
86. „Як Збруч річку проходили”	76
87. Де Дніпро наш	77
88. Коли настане чудний май	78
89. Баба і курчата	78
90. Гей там на горі Січ іде	79
91. Бог предвічний	80
92. Гей, пластуни! Гей юнаки!	81
93. Пироги	82
94. Заграй... ..	83
95. Ранок	84

Число	Сторона
96. Гася	85
97. Лінива коза	86
98. Родимий краю	87
99. Чемні діти	88
100. Школярський гімн	89
101. Поворот з гаю	90
102. Українській дитині	91
103. Шумить, гуде	92
104. Широке болонячко	93
105. Не здавить ворог нас!	94
106. Ой у полі могила	95
107. Стоїть дора високая	96
108. На небі зірка (коляда)	97
109. Забава в сойку (гра)	98
110. Ой летіла зазуленька	99
111. Понад Чорне Море	99
112. Злетів кіс на покіс	100
113. Вечірний дзвін	101

ТРЕТА ЧАСТЬ:

(Триголосові пісні).

114. О Україно	103
115. Моя любов	105
116. Ластівочка (колядка)	105
117. Кокошка	106
118. Голубки	107
119. Ой посіяв я конопель	108
120. Та туман яром котиться	109
121. Гарбуз	110
122. Через балку летить галка	111
123. Тиха ніч	112
124. Ой ти знав	113
125. Ой на горі дубина	114
126. Стоїть явір над водою	115
127. Зелений дубочку	116

Число	Сторона
128. Реве та стогне	117
129. Ой лузі	118
130. Щедрівка	119
131. Заповіт Тараса Шевченка	120
132. Мати сина колисала	121
133. Летіла куля	122
134. Ми в луг підем всі з косами	123
135. Ой дубе кучерявий	124
136. Про Нечая	125
137. Великодна пісня	126
138. А в нашої перепілоньки	127
139. Максим козак Залізняк	128
140. Гей, гей школярі!	129
141. Куку!	131
142. Гимн України	133
143. О! Канадо!	134
Похибки в нотах	135

ЧЕТВЕРТА ЧАСТЬ:
(Руханкові вправи).

Пояснення до вправ	139
Вправи топірцями для хлопців	141—144
Вправи вільноруч для хлопців і дівчат	145—148
Вправи хустинами для дівчат	149—152

ДІТИ ПОВИННІ ЯК НАЙБІЛЬШЕ ЧИТАТИ.

Біблійна історія старого завіта	.50
Граматика української мови. — В. Сімовича. ..	3.75
Ілюстрована Історія України. М. Грушевського	3.00
Ілюстрована Історія України. — М. Аркаса	3.50
Шкільний співаник	.75
Початки руханки серед Українців у Вінніпегу — М. Кумки. — Ціна	.15
Географія України для народних шкіл — С. Руд- ницького	.75
Молодість славних людей, 260 с.т — Е. Мілера	1.50
Молодий Льорд — Ф. Бернета	1.00
Рухові забави і гри — Суховерської. Книжочка описує на 120 ст. 63 ігор і подає до них слова пісень і ноти. Ціна	.45
Князенко. Забави	.15

КНИЖКИ ДЛЯ СТАРШОЇ МОЛОДІ:

Подорож до місяця	.40
Сорок тисяч миль під водою	1.00
Чмелик. Подорож довкола землі з описами. Ду- же займаюча книжка для старших школярів	2.00
Граф Монте Крісто. Величава повість. Дуже зай- маюча, повна пригод та подій. Томів 4. кождий том по	1.00
Всі томи разом	3.25
Незвичайні пригоди Матія Сандорфа в двох то- мах. — Поодинокий том брош.	1.40
два томи разом	2.50
В оправі	3.00
Для домашнього огнища — Івана Франка	.85
Історія Московщини	.40
Сонячний Промінь.	.80
В оправі	1.25
Відвдячився	.80
В оправі	1.35
Борці за правду, брош.	.50
Грішники, брош.	.80
Запорозьська слава	.50

Замовлення слати до видавництва:

UKRAINIAN VOICE

BOX 3626,

WINNIPEG, MAN.

Український Голос

ШИРО НАРОДНИЙ, ПОСТУПОВИЙ ЧАСОПИС
В КАНАДІ. ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ „НЕ ДЛЯ
ВИСКУ, АЛЕ ДЛЯ ПОВОРЮВАННЯ ТЕМНОТИ“.

Рік видання 18-ий.

Річна передплата в Канаді \$2.50
” ” за границю \$3.00

Читайте його і ширіть приєднуванням
нових передплатників.

Оголошення в „Українським Голосі” приносять
результат.

Пошукуйте в „Українським Голосі” за свояками
і іншими, котрих бажалиб віднайти.

ДРУКАРНЯ „УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ”
виконує всякі друкарські роботи по приступній
ціні.

КНИГАРНЯ „УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ”
має на складі всякі українські книжки.

Пишіть по катальог.

UKRAINIAN VOICE

BOX 3626

WINNIPEG, MAN.

Редакція, Адміністрація і Друкарня
містяться під

210—214 DUFFERIN AVE.